

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8.70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

A nemzet egysége

Kállay Miklós miniszterelnök a felsőházban mondott beszédeben elismeréssel szólt arról, hogy a magyar külpolitikában megvan a nemzet tántoríthatatlan egysége és ezt olyan erőforrásnak minősítette, amelynek segítségével a magyarság a maga nagy harcát a ráncokvetkezéskor is megvívja. Ugyanakkor mint a belpolitikai egység előterében két tényező áll — hangsúlyozta a miniszterelnök — egyik a törhetetlen hűség és a kötelességteljesítésre való elhatározás, vallott kötelességeink feladataink és a nemzeti célokat szolgáló vállalkozásaink teljesítése, a másik pedig a magyar nemzeti függetlenségnek és önállóságnak ezzel kapcsolatos kihangsúlyozása.

A nagy történelmi összefüggések világos meglátása van ezekben a kijelentésekben. Mar eddig is feltörkedett a nemzet rettegőből a meghatározhatatlan, de természetesen ohaj a mai nagy világhatalom idején, olyan nyilatkozatok után, amilyeneket most a miniszterelnöktől hallunk. Nem felesleges és egyáltalán nem mellőzhető a mostani megpróbáltatásokban a nemzeti függetlenségnek és önállóságnak kihangsúlyozása. Sőt egyenesen megkívántató a magyarság erejének kifejlesztése szempontjából.

Bizonyos oldalról lekiérintő, sőt egyes esetekben csufondaró megjegyzések hallatszottak azok fele, kik jelentőséget láttak abban, hogy a magyar öntudatfejlesztések, a magyar hivatástudat mentől szélesebb rétegeket hatson át és hajszalpyira se térjünk el a nemzeti önállóság és függetlenség gondolatától. Lapunk szerény hasábjain is ennek a felismerésnek szolgálatában állunk. Hogy most a magyar kormány fejtől biztatás hangzik el ebben az irányban, azt hazafias örömmel vesszük tudomásul.

A magyarság vállalt kötelessége teljesítésében, feladatainak szolgálatában egy pillanatra sem tántorodik meg, am ezt nagy nemzeti céljaira függesztett szemmel tesszi. Így nyer nagy küzdelme, erőmegfeszítése, áldozatvállalása szent értelmet és bizonyos beteljesülést.

Meggyőződésünk, hogy az a nemzeti egység, melyet a miniszterelnök elégtétellel megállapít, alapjában onnan származik, hogy a nemzeti ideálok szolgálatában egymásra talál minden jóérzésű magyar ember és milliók meggyőződésévé válik a szolgálatvállalás, az áldozatkészség kötelessége. Ez a meggyőződés hat át belpolitikai térre is és teremt meg az előfeltételeit az összefogásnak, a belső békeségnek, melynek alapjai már mindenütt megvannak, ha egyik másik vidéken még egyesek talán nem tudják túltenni magukat a kisnyes szempontokon. A nemzet egységének vetése a zord

Kemény harcok Afrikában El-Agheila vidékén

Laval Németországba utazik, szó van francia-német szövetség megteremtéséről - Intézkedések Róma bombázásának elkerüléséről

A Don középső szakaszán 100 szovjet zászlóalj támadása összeomlott

Az Észak-Afrikában kifejlesztött legújabb esata áll elsősorban az érdeklődés előterében. Összefoglaljuk az erről érkezett híradásokat:

Mint német illetékes helyről közlik, Kirenaika és a Nagy-Szirtisz-öböl határára a német és olasz páncélos haderők heves harcban állanak nagy ellenséges erőkkel. Német katonai körökben a hadszíntér földrajzi helyzetéről megjegyzik, hogy a harcok az El-Agheila vidékén folytak, hogy megkerüljék a német-olasz páncélos hadtest állását. Ez a hadművelet azonban teljes kudarcra végződött.

Tegnap olasz hadijelentésben találunk helymegjelölést a harcokkal kapcsolatban. Eszerint Kirenaika és Szirtisz (Szirtisz) határára küzdöttek igen keményen a tengely gépesített osztagai a túlerőben levő ellenséggel.

A fenti két meghatározás egyazon területre utal és azért érdekes, mert napok óta most először adnak pontosabb megjelölést, ami arra mutat, hogy az ellenállás itt rögzítődött.

KÉT TENGELYHADERŐ EGYESÜLÉSÉNEK LEHETŐSÉGE

Az NST jelentése szerint magánál Agheilanál nem került sor arra a döntő ütközetre, amit Montgomery tábornok néhány nappal ezelőtti bejelentéssel, sőt azt állította, hogy „a háború fordulópontja” lesz. A brit csapatok elhagyott állásokba vonultak be, amelyeket az ellenség aknamezőkkel és más meglepetésekkel ugyancsak veszélyes távozódási helyé tett számukra. Londoni katonai szakértők nyíltan hangoztatják, hogy Rommelnek ismét sikerült kijátszania ellenfelét. Montgomerynek az volt a szándéka, mint ahogy világosan megmondta, hogy Rommel hadseregét, amelynek az elalameini esata után sikerült az üldözés elől kiskitania, most El-Agheilanál harcra kényszerítse és emberben és hadianyagban meglévő fölényével megsemmisítse. Ehelyett azonban üres állásokat talált Londonban számos találgatás merült fel arról, hol bocsátkozik Rommel harcra. Ezekből a találgatásokból világosan kiténik, hogy egyáltalán nincsenek tisztában az ellenfél tervével. Ugyanakkor

Angliában is egyre világosabbá válik a két afrikai hadszíntér összefüggése és az a lehetőség, hogy Rommel csapatai a Tuniszban álló tengelyerőkkel egyesülhessenek. Ez a tény az angol közvélemény figyelmét ismét Tuniszra tereli és egyáltalán nem kelt optimizmust. Az „Evening Standard” például azt írja, hogy Rommel elagheilai kitérését kapcsolatba kell hozni a két észak-afrikai hadszíntérrel. Ezt a két hadszíntért most egyesítették, aminek az a következménye, hogy a szövetségeseknek két hallhatatlanul hosszú hadtávonnal kell küzdeniük. Londonban jelenleg sokkal inkább foglalkoznak azokkal a nehézségekkel, amelyekkel Montgomerynek a további előnyomulás során meg kell birkóznia, mint a döntés lehetőségével, amit most már nagyon távolinak tartanak.

AZ ANGOLOK NEM TUDJÁK ROMMELT BEKERÍTENI

Mint ugyancsak az NST idézi, berlini illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy Rommel német-olasz hadserege és Montgomery 8. brit hadserege között változatlan heveséggel folyik a harc.

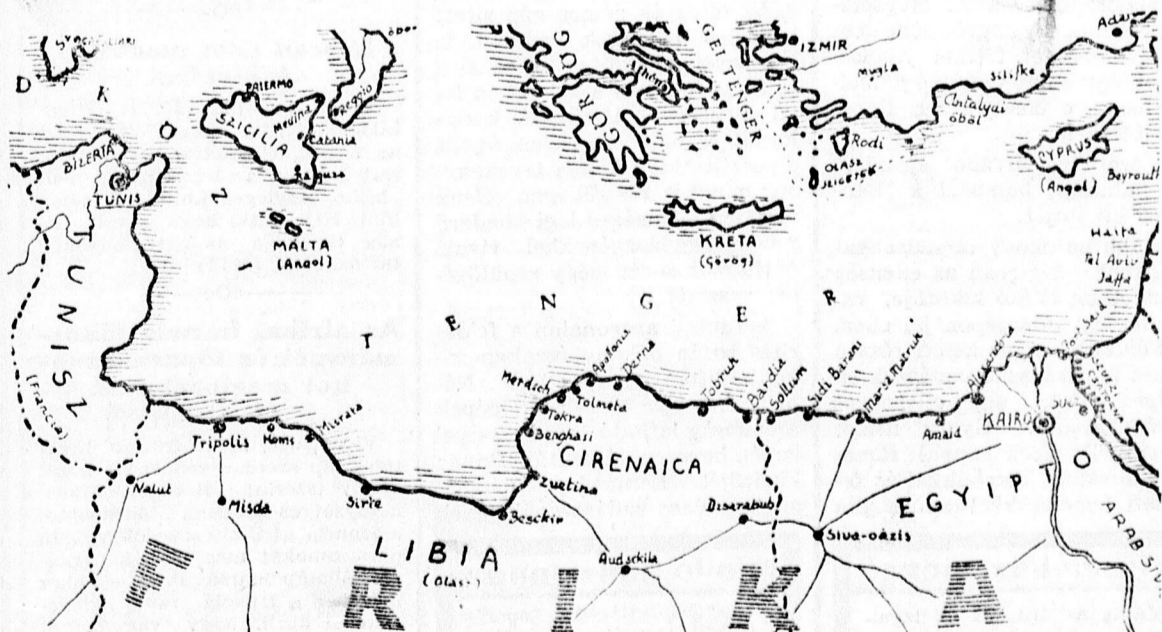
Német katonai szakértők nem foglalnak állást arról az angol jelentéssel kapcsolatban, hogy Rommel kiürítette az elagheilai állásokat, sőt éppen ellenkezőleg, rámutatnak arra, hogy a jelenlegi súlyos harcok továbbra is El-Agheila vidékén folynak. A harcok további fejleményeiről részleteket nem közölnek. A legutóbbi jelentésekben azonban kiténik, hogy Rommel nem csupán arra szorítkozik, hogy az ellenséges támadásokat elhárítsa, hanem azt a harcot — mint már a legutóbbi hetekben is történt — bizonyos hadműveleti mozdulatokra használja fel. Az angolok rohamra az elagheilai állások ellen kitérőket nem éri el célját: Rommel seregeinek bekerítését.

LEGÚJABBAN

az a jelentés érkezett az észak-afrikai helyzetről, hogy az angol 8. hadsereg még óvatosabban követte szerdán Rommel páncélos seregeinek mozdulatait, mint az előző napokon. Az az újabb kitérés, hogy nagyobb erőkkel a sivatagon át a tengelyes csapatok hátába kerüljön, meghiúsult egy német páncélos kötelék elhárításán. A parti út mentén működő angol erők a német csoporttal szemben újabb vereséget szenvedtek. Többórás ütközetben 20 harcalkojukat veszítették el és a nagy vereség miatt támadásukat már nem tudták folytatni.

A KELETI FRONTON

A Nemzetközi Fajlékzórtató Iroda a következő tudósítást közli a keleti arcvonal helyzetéről: A keleti arcvonal gyújtópontjain a helyzet képe kedden kevésbé változott. A szovjet néhány szakaszon, így különösen a Sztalin-grad körüli térségben és a Don középső szakaszán fokozta erőinek bevetését, de csak azt érte el, hogy veszteségei emberben és anyagban fokozódtak. Különösen feltűnő volt a bolsevista páncélos erők aránylag kisebb harcbevetése. Nyilvánvalóan nagyon észrevehető a szokatlanul nagy veszteségek, amelyek az ideai téli offenzívában páncélos harcokosokban elszennvedett Alacsony becsles szerint is az elvesztett szovjet harcokcsik száma mintegy háromszerezre tehető.

idők elenére zódel és biztatóan ígér jó termést.

A haza szolgálatában valóban egynek kell lenni ma minden magyar embernek. A nemzeti jobb jövőjének, önállóságának

és függetlenségének felelősséget vállalni kell, hogy legyen minden magyar. Még pedig hittel, lelkesedéssel, mint a száz év előtti nagy időkben, melynek csodálatos fellángolását idézte

fel tegnap beszédeben Kállay miniszterelnök.

Igen, jöjjön a nagy idők örök magyar szellemé és fellángolása akkor bátran nézhetünk bármilyen megpróbáltatás elé!

TOKÉES FOTO
PUSZTÓKI PALOTA

Ehhez járul még, hogy a francia északafrikai partraszállás óta erről a részből elmaradtak az ígért szállítások, még pedig nemcsak a kész hadianyagban, hanem a szovjetnek hiányzó, más értékes anyagban is.

A német páncélos erők ellentámadása kedden is jól előrehaladt. Több szívsósan védett harci berendezést elfoglaltunk, néhány további helységet megszálltunk. Ezeket minden ellentámadással szemben biztosan tartjuk. Rzesvétől délre a bolsevisták gyenge erővel megismételték áttörési kísérleteiket, de mindenütt visszavertük őket és a bolsevisták nagy veszteségeket szenvedtek. A Don középső szakaszán a bolsevisták mintegy 400 zászlóaljnyi erővel támadtak, de előretöréseik alig jutottak túl az előtérben. A szövetséges csapatok ellentámadásaikkal minden egyes alkalommal visszaverték őket eredeti állásaikba. A bolsevisták sok halottan kívül tekintélyes mennyiségű hadianyagot is kénytelenek voltak hátrahagyni.

A véderő főparancsnokságához érkezett jelentés szerint Toropjettől délkeletre bekerített szovjet csapatok körül sikerült a gyűrűt még szorosabbra vonni. Elkeseredett erdei harcokban a német csapatok előbbre vitték támadásukat. A katlanon belül az ellenség ellenállása gyengébb lett. Itt a szákmány mennyisége és a foglyok száma nagy.

TIMOSZENKO HÁTRÁB VONTA CSAPATAIT

A Kotelnikovo irányában, — nagyüzeti Szatlingrádtól délnyugatra megindult német támadás arra kényszerítette Timosenko szovjet tábornagyot, hogy 40 kilométeres szélességben átlag 3—4 kilométernyire visszavonja csapatait. A táviratok szerint ez a visszavonulás szükségessé vált, mert a bolsevikiek így kerülhetek el csapatok bekerítését.

RÓMA LÉGOLTALMA

Mint Rómából jelentik, az olasz fővárosban már eddig is számos intézkedést adtak ki a légoltalmi rendszabályok végrehajtására. Így például valamennyi lakóházban homoklátták el. Hír szerint ezen túlmenően határozott légoltalmi rendelkezéseket szándékoznak kiadni Róma védelmére. Ezek között a rendelkezések között szerepel — mint hírlik — az arról való gondoskodás, hogy a kimondottan katonai objektumokat eltávolítsák Rómából, amellyel — mint vélik — a hadviselő Olaszország tekintélyének esorbólása nélkül elkerülhetik a bombázást. Úgy tudják, hogy a pápa sem idegenkedik ilyen természetű megőrdástől.

LAVAL PÁRISI ÉS NÉMETORSZÁGI ÚTJA

Laval miniszterelnök, aki kedden délelőtt Vichyben tanácskozással folytatott Pétain tábornaggal, a kora délutáni órákban Vichyből Párisba utazott. Mindjárt megérkezése után a Matignon-palotában megbeszéléseket folytatott munkatársaival.

Vichy diplomáciai megfigyelők körében nagy figyelmet keltett Laval párisi útja és a valószínűleg külsőben álló német-országi utazása. Kétségtelennek tartják, hogy a francia-német viszonyban rövidesen újabb fej-

Ne okozzon önnek gondot ha új ruhát akar. Vételekényszer nélkül bemutatjuk dúsán felszerelt raktárunkat. Nagy választék férfi és női gyapjuszövetekben. — Divatszelymek állandóan érkeznek.

Olcso szabott árak!

Körösi László cégnél

Ferenc József út 38. sz.

lemények várhatók. Fekintettel Lavalnak Pétain által nemrégén adott teljhatalmára, úgy vélik, hogy a francia kormányfő most már meghozhat minden olyan döntést, amelyet szükségesnek tart az általa követett politika sikere érdekében. Ezt a politikát egyébként Laval ismét világosan kifejezte a francia sajtó képviselői előtt. Ezek szerint ennek a politikának kettős célja van: a végsőkig menő harc a kommunizmus ellen és egy tartós és szilárd francia-német szövetség megteremtése. Francia hivatalos körökben hasonlóképpen nagy érdeklődéssel kísérik a német sajtó állásfoglalását és megelégedéssel veszik tudomásul azt a megértést, amelyet Berlin a francia kormányzat iránt tanusít.

AMERIKAI FENYEGETÉS SPANYOLORSZÁG ELLEN

A „Popolo di Roma” kiemeli azt a nyilatkozatot, amelyet Batista ezredes, kuba köztársasági elnök washingtoni látogatásán tett. Idézi Batistának azt a kijelentését, amely szerint Spanyolország megtámadása igen hasznos lenne a szövetségesek részére, főként pedig a délamériki helyzet tovább fejlesztésére.

Kuba nem fontos állam — írja a Popolo di Roma és Batista sem fontos politikai személyiség mind amellett a nyilatkozat felett nem lehet csak mosolyogni. Ezt a nyilatkozatot Batista Washingtonban tette s igen valószínű, hogy ez alkalommal, mint a Roosevelt

kormány szöcsöve nyilatkozott. Ezen az alapon állíthatják, hogy Spanyolország megtámadása a Fehér Ház lakóinak titkos tervei közé tartozik. Igen sok jell vall arra, hogy az angolszász hatalmaknak támadó szándékaik vannak Spanyolország ellen. Im-már három éve dolgoznak állandóan a vizsály kiterjesztésén. Az angolszászok támadása Spanyolország ellen semmivel sem lenne kevésbé meglepő, mint Francia Észak-Afrika ellen végrehajtott támadások, sőt azt mondhatjuk, hogy az északamerikai támadás hadászati s politikai szempontból szinte maga után vonja a Spanyolország elleni támadást is.

AZ USA SZOVJET TÁMASZPONTOKAT KÉRT

A „Corriera della Sera” szerint bolgár forrásból származó hírel kapcsolatosan, amely szerint az Egyesült Államok a kelet-ázsiai tengerparton fekvő néhány szovjet támaszpont igénybevételeit kéri, megjegyzi, hogy ez nem az első eset, hogy Washington a szovjet és Japán között fennálló semlegességi szerződéssel ellentétben álló hasonló kívánsággal fordul Moszkvához. Moszkva válaszában világosan kijelentette, hogy az említett semlegességi szerződés érvényben van és addig, amíg érvényben marad, északamerikai hajók, vagy repülőgépek nem használhatják a keletázsiai szovjet támaszpontokat.

HADIJELENTÉSEK

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderőfőparancsnokság közli:

A Cirenaica nyugati részében kedden is folytatódott a heves harcok a számban fölünyben levő ellenséges erőkkel. Megsemmisítettünk 16 angol páncélost és több löveget. Német vadászgépek egy saját veszteség mellett négy ellenséges repülőgépet lőttek le.

A szerdára virradó éjszakán jó hatással bombáztuk Bengházi kikötőjét.

Újabb hatékony támadásokat intéztünk Algirban az ellenség utánpótlást ellátó kikötője, valamint légi támaszpontjai ellen. A Földközi-tenger keleti részén német búvárnaszád vadászok elsüllyesztettek egy ellenséges búvárnaszádot. Gyors német harcirepülőgépek nappal támadást intéztek bombákkal és fedélzeti fegyverekkel az Anglia

délkeleti tengerpartján lévő, hadi szempontból fontos berendezések ellen.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Az olasz és német gépesített páncélos osztagok kedden is keményen küzdöttek Cirenaica és Sirte határán a túlerőben levő ellenséggel. Újabb 16 harcikoszt és több ellenséges ágyút elpusztítottak. A légi tevékenység mindkét részről igen élénk volt. Az ellenséges légi haderő a német vadászgépekkel vívott párharcok során négy repülőgépet veszített.

A tuniszi arcvonalon a felderítés során néhány északamerikai hadifoglyot ejtettünk. Német bombavető repülőgépek szemmel látható eredménnyel ismét hevesen támadták Bonnek kikötőjét. Lampeduse magasságban olasz vadászipülőgépek

angol vadászipülőgépekkel ütköztek meg. Az ismételt légharcok során hét ellenséges gépet lőttek le. Nagy hatósugarú olasz gépek bombázták a Szíria-Tripolisz vasút raktárait s kőolajfinomítóit. Két olasz gép nem tért vissza a nap folyamán végzett hadműveleteiről.

Az algiri vizeken az olasz

tengeralattjárók megtámadtak egy cirkálót és torpedóromból álló ellenséges hajórajt s két torpedólovással elsüllyesztették az egyik hajóegységet. — Az Atlanti-óceánon egy másik tengeralattjárónk elsüllyesztett egy, összesen 11 ezer tonna vizkiszorítású gőzöst. (MTI)

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Terek vidékén kedden az ellenséges támadások győzelmes elhárítása során 24 szovjet páncélost megsemmisítettünk.

A Volga és a Don között német és román csapatok rohammal elfoglaltak több, szívsósan védelmezett helységet, és véresen visszaverték az ellentámadásokat.

Az olasz csapatok visszaverték ellenséges támadásokat, nagy és véres veszteségeket okoztak a szovjetnek.

A Toropjettől délkeletre fekvő térségben a bekerített ellenség nagy részét megsemmisítettük. November 25 és december 15 között az ellenség itt több mint 3000 foglyot, 326 páncélost és

227 löveget veszített. Az elesettek száma több mint 14.000.

Az Ilmen-tó felé rohamcsapatok szérombolttak sok ellenséges állást. Fent esz kon zuhanóbombázó és harci repülőgépek jó hatással támadták Murmanszk kikötőjét, a Murman vasút berendezéseit, a László felszigeten pedig üzemeltetőket.

December 1 és 15 között szovjet 441 repülőgépet veszített. Ebből 348-at légi harcokban, 60-at a légi haderő légharói ütegeinek találatával lőttünk le, 29-et pedig a hadsereg kötelékéből lőttek le, míg a többi gépet a földön pusztítottak el. Ugyanazidő alatt 89 gépünk nem tért vissza.

Japán-angolszász háború

London dec. 16. Mack Arthur tábornok esendesőcéáni főhadiszállásáról néhány nappal ezelőtt azt jelentették, hogy amerikai és ausztrálai csapatok elfoglalták Buna helységet. Az igen heves kimeneteli harcok még tovább tartanak. A küzdő csapatoknak minden talpalattnyi föl-

dért meg kell küzdeniük. A jelek szerint a japánok olyan elszántsággal harcolnak, hogy úgyszólván minden egyes emberrel külön kell harcolni. Sídneyből érkezett újabb hírek szerint a japán csapatok Uguineában Bunától északra újabb csapatokat tettek partra.

Időszerű kislexikon

Marokkó kincsei. Marokkó asványi kincsekben rendkívül gazdag. Bányászata a világháború után indult rohamos fejlődésnek. Egyenaga a világ foszfátermelésének több, mint 25 százalékát szolgáltatja. A foszfát termelését elősegíti az a körülmény, hogy földszinti műveléssel végezhető. 1938-ban 1.487.000 tonna foszfátot termeltek a Casablanca és Safi körül elterülő lelőhelyeken. Safi varosa egyébként a világ egyik legmodernebb rakodberendezésekkel rendelkező kikötője. Ercekkben is gazdag Marokkó földje. Mangánércben például 86.000 tonnát termeltek, jelentős mennyiségben nyernek kobaltot és nikkelt, számottevő az ólom- és cinkbányászata is. Marokkó első helyen áll Afrika ezüsttermelésében. Vasérctermelés terén Északafrikában első helyen Algir jön számításba, a vasérc feldolgozása azonban Marokkóban történik, amelynek acélnemesítő nehézipara rendkívül fontosságú.

Lebrun nem menekült külföldre

Vichy, dec. 16. (NTI): Hivatalos körökben megafójják azt az angol híresztelést, amely szerint Lebrun, a köztársaság volt elnöke, semleges külföldre menekült. Kijelentik, hogy a volt elnök Grenoble mellett birtokán tartózkodik. (MTI)

Az afrikai francia főparancsnokot megfosztották állásától

Vichy, dec. 16. A francia hivatalos lap szerdán rendelkezett közöl, amely szerint Boisson főparancsnokot megfosztották francia állampolgárságuktól. Ehhez a hírhöz a francia rádió kiegészítésül közli, hogy vagyonukat is lefoglalták.

Ifjúsági felvonulás Napoleon fiának sirjához

Páris, december 15. Napoleon fiának sirjánál hétfőn különféle francia ifjúsági szövetségek küldöttségei álltak díszorséget ab-

bol az alkalomból, hogy a Führer nagylelkű elhatározása folytán két évvel ezelőtt helyezett el a szarkofágot atyja sírja mellett. A küldöttségek este fátylasmenetben vonultak fel s azután nagy tömeg vonult el a virágokkal díszített szarkofág előtt. Este 9 óra tájban de Brinon nagykövét is megjelent Napoleon és Róma királya szarkofágja előtt, hogy kifejezést adjon kegyeletének. (MTI)

A Bulgár-Magyar Asztaltársaság összeüvölete

A debreceni Bulgár-Magyar Asztaltársaság szezonnyitó összejövetelt tartott a Gambrinus klubteremben. Bevezetőül a Városi Dalegylet énekelte a Sumi Maricát, Forray István karigazgató vezénnyel. A távollevő dr Balla Bertalan városi főjegyző, a Bulgár-Magyar Társaság elnöke helyett dr Fábian Sándor MTI igazgató köszöntötte a megjelenteket.

Hankiss János egyetemi tanár előadásában hangoztatta, hogy a bulgár-magyar barátság nem mai keletű, ma azonban nyilvánvalóbb és időszerűbb, mint bármikor. Nemesak szeretjük egy mást és érdekelnek közösek, hanem tanulhatunk is egymástól. Nagy biztonságérzés is nekünk magyaroknak a bulgár testvérség annál inkább, mert keresztel ezt a vérrokonságot. A szláv nyelvcsaládokhoz való bulgár odatartozás, Rokoni érdekellentét nincs közöttünk egyik fajrokonunkkal sem. Ma már a finn tengeralattjáró hajó és a bulgárlai rózsaoaj, egyaránt családi vagyion.

A bulgár rokonnépnek különleges értékei vannak: hősi nép, a munka népe és művész nép. Az itt élő bolgár kertészek élő bizonyosságai a jól beosztott tartató és eredményes munka sikerének s amellett terjesztől odahaza a magyar nyelvnek, a magyar testvérség gondolatának. Ma már Bulgáriában 30—40 ezer ember beszél magyarul. Főiskoláinkban sok ifjú bolgár nyelvi készsége segíti közeledésünket kulturális értelemben is.

A magyarnak és bulgárnak egyaránt közös jellemző vonása, hogy szorgalmas és nehéz munkája közben biztonságát szelene művészet. A nagyszerű előadás hoz dr Fábian Sándor, a társaság társelnöke fűzött reflexiókat.

Hungária Filmszínház
Csak 16 éven felülieknek!
Puskin „Postamester” című novellája filmen:
Vágyakozás
A francia filmgyártás remeke!
HARRY BAUR, Jeanine Crispin, Georges Rigaud főszereplésével.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Vígyszínház mozgó
Ma is az érdekes és izgalmas kalandortörténet:
Viharkapitány
A szerelem, a kalandok filmje!
Fősz.: Carla Candiani — Doris Duranti.

Apollo filmszínház
PUCCINI világhírd operájának romantikus meseje:
TOSCA
Drámai fordulatokban bővelkedő, megkapó történet.
Főszereplők: Imperio Argentina, Michel Simon, Rosanó Brazzi és Rumoldi Adriánó.

Kállay miniszterelnök a kül- és belpolitikai egységről és más időszerű kérdésekről

A felsőház ülésén felszólalt a közellátási és a pénzügy miniszter is

A felsőházban tegnap Kállay Miklós miniszterelnök nagy beszédet mondott az időszerű kérdésekről és felszólaltak a szakminiszterek a költségvetés tárgyalása során.

A miniszterelnök beszéde

Kállay Miklós miniszterelnök a vita utolsó szónokának, ifjú Mészáros István gazdasági munkásként felszólalásába belkapcsolódva, rámutatott arra, hogy a falu legszegényebb rétege képviselőjének és az egész felsőház által nagy tetszéssel fogadott beszéd is mennyire mutatja, hogy nem igaz az a vád, amit felsőházi beszédében a legutóbb már visszaautasított, hogy Magyarországon feudalizmus uralkodik. Külön köszönetet mond József királyi hercegnek a felszólalásáért, aki egyszerűen eltalálta azt a hangot, amilyennel egy magas, közállású magyar közjogi személyiségnek a napi problémákkal foglalkozni kell. Beszédéből a régi öreg katonának fiatal lelket hallotta kiesendülni.

Ezután meállapította a miniszterelnök, hogy a felszólalások négy kérdéscsoport körül mozogtak. Ezek a politikai, katonai, gazdasági és szociális problémák. Politikánk előterében — folytatta a miniszterelnök — természetesen a magyar külpolitika áll.

Egység a magyar külpolitikában és belpolitikai vonalon

A külpolitikai kérdésekben alig talált nézetkülönbséget, vagy véleménykülönbséget — folytatta szavait a miniszterelnök. Nagy örömmel szögezi le, hogy a magyar külpolitikában a nemzeti egység lántoríthatatlan meg van és ez egyik nagy erőforrása annak a munkának, amelyre szükségünk van, hogy a magyarság a maga nagy harcát a ránk következő időben is megvívja. A magyar külpolitikában egységes lett a felfogás és ennek az egységnek előterében csak úgy a külpolitikában, mint a belpolitikában két tényező áll. Az egyik a törhetetlen hűség és a kötelezettség teljesítésre való elhatározás: vállalt kötelezettségeink és vállalt feladataink és a nemzeti célokat szolgáló vállalkozásaink teljesítése, a másik pedig a magyar nemzeti függetlenségnek és önállóságának ezzel kapcsolatos kihangsúlyozása. Segítséget kell adni, a háborúban részt venni és barátokat támogatni csak az tud, aki erős és önálló.

A miniszterelnök belpolitikai nyilatkozatában is örömmel állapította meg, hogy a nemzeti egység talán soha olyan mértékben nem volt meg ebben az országban, mint amilyennel nem a kormány, de az egész nemzet örvendetesen dícsérendő. Úgy látszik, hogy a magyarság erőforrásai ebben a külpolitikai egységben és belpolitikai légkörben, amely sok tekintetben megközelíti a teljes egység vonalát, olyan mértékben erősödtek meg, hogy a jövőre vonatkozó optimizmusnak

leghatározottabb és legbiztosabb bázisa és két tényezője. — Természetesen vannak szélsőségek minden irányban és ha esetleg hangosnak is mutatkoznak, mégis le kell szögezni, úgy hogy a belföldön és külföldön is hallják: ezek nagyon jelentéktelen szerepet játszanak ebben az országban.

Kötelességeink harctéren küzdő katonáinkkal szemben

A katonai vonatkozású kérdésekre áttérve, a miniszterelnök mindenekelőtt azzal foglalkozott, hogy milyen kötelességek terhelnek bennünket a messze orosz harctéren küzdő katonáinkkal szemben. Elsősorban az, hogy a lehető legjobb felszerelést kell nekik adnunk. A magyar kormány ezt a kötelességet százszázalékosan teljesíti, nem azért mintha erre bármilyen kötelezettségünk volna a szövetséges Németországgal szemben, hanem azért, mert ez a kötelesség abban a pillanatban, hogy a magyar katonát kiküldöttük a harctérre.

Ugyancsak kötelességünk a magyar katonával szemben az itthonmaradottakról való gondoskodás. Azt hiszem, hogy az újabb hadisegélyrendelettel ennek a kötelességnek teljes mértékben megfeleltünk. Ezenkívül pedig a bajtársi szövetséggel és más karitatív intézkedéssel is segítségére állunk.

Ugyancsak megfelelőnek mondható a rokkantszatás is. Gondoskodni kell a rokkantaknak, a hadiárvaiknak és örvényeknek a polgári életben való elhelyezéséről, hogy hasznos és öntudatos egyenrangú tényezői legyenek a nemzeti társadalomnak. E téren megfelelő előkészületek, sőt eredményeket felmutató munkálatok is vannak már. Elég a rokkantak helyzetével foglalkozó intézmény, az ONCSA és az Önállósítási Alap ezirányú működésére hivatkozni. Ugyanígy kell foglalkozni a hazajövő leszerelt katonával is, hogy megfelelőképpen visszavezessük a polgári életbe.

A gazdasági kérdésekről

A gazdasági kérdésekről szövegezte, a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány teljesen tisztában van a mai gazdasági kérdések súlyosságával és igen nagy erő kell hozzá, hogy ezt a kritikus időt átéljük. Erőforrásaink meg vannak abban, hogy ma már közelebbről látjuk a teendőket és abban, hogy minden erőt felhasználunk, hogy kitűzött feladatainkat megvalósítsuk. Már egyszer rámutatott arra, megtevésztő felfogás volt az, hogy Magyarország tejjel-mézrel folyó Kánaán. Baj nem is lehet, de mulhatatlanul szükség van megfelelő szervezésre, készletgyűjtésre és a szétosztás megszervezésére.

Meggyőződése és teljes felelősséggel állítja, hogy ennek az évnek nehézségeit leküzdve, a jövő gazdasági évben az új megszervezéssel már könnyebben tudjuk a gazdasági élet nehézségeit áthidalni.

A tökéletes hangulat és takarékoság kérdéseit érintve, a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy mindnyájan boldogok leszünk, ha meglévő tőkénket, az egész nemzeti vagyont át tudjuk menteni a háború utáni időkre. Az új tőkegyűjtésnek a lehetőségét és szükségét azonban nem tartja olyan elsőrendű

programnak, sőt abban politikai szempontból inkább, mint gazdasági szempontból sok tekintetben hátrányosságát, kifogásolhatóságát látja.

Hogyan takarékoskodjunk, ha nem gyűjtünk tőkét? Abból a jövedelemből kell takarékoskodni, amely normális körülmények között rendelkezésünkre áll és a takarékoságnak csak az egyik része az, hogy bizonyos összeget méretezzünk, fontosabb része az, hogy életmóvónkat lehetőleg csökkentjük, szerényebben ruházkodjunk és szerényebb legyen a terített asztal is.

Szociális program

Végül a negyedik kérdéscsoporttal foglalkozva, a miniszterelnök megállapította, hogy szociálisabb világ felé haladunk. Magyarország ezt megérezte már évtizedekkel ezelőtt és gazdag szociális programra tekinthetünk vissza. Ezen az úton tovább kell haladnunk.

Hittel és lelkesedéssel menjünk a kritikus idők elé

Befejezésül hangoztatta a miniszterelnök, hogy soha nem szabad elfelejtenünk, hogy olyan súlyos időköt élünk, amilyen talán kevés volt a magyar történelemben. Ha lelkileg nem ingunk meg és ha erőnket megfelelőképpen használjuk ki, külön belpolitikai vonalon egységesek leszünk, akkor olyan erőgyűjteménnyel megyünk neki a legkritikusabb időknek, amelyet minden kialakulásnál számításba kell venni.

Csak magunk tudjuk kérdéseinket megoldani, ha megint azzal a hittel és lelkesedéssel rendelkezünk, mint amilyen az 1848. előtti esodálatos fellángolás volt és amilyennel az akkori nagy krízis elé mentünk, ezt kéri az egész nemzet.

Befejező szavaiban a miniszterelnök a karácsonyi ünnepek előtt a magyar törvényhozás és az egész magyar nemzet szeretetét tolmácsolta a Don partján álló magyar katonáinknak.

Elfogadták a költségvetést, elutasították Szluha javaslatát

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után a felsőház általánosságban elfogadta az 1943. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

Kállay Miklós miniszterelnök kérte Szluha Aladár határozati javaslatának elutasítását.

Mindnyájan ismerik — mondotta — a kormánynak a zsidókérdésben eddig végrehajtott intézkedéseit, mindnyájan tudják, hogy a kormány töretlenül, egyenes célkitűzéssel végrehajtja programját, amelyhez változatlanul ragaszkodik, de helytelennek tartaná ennek menétét incidentális intézkedéssel megzavarni.

A miniszterelnök felszólalása után a felsőház a javaslatot elutasította.

Szász Lajos miniszter a közellátási igazgatás új rendszeréről

A törvényjavaslat részletes tárgyalása során a közellátási tárcza ismertetésénél Szász Lajos közellátási miniszter emelkedett szóásra.

Sok súlyos feladatunk között — mondotta — a legfonto-

sabb a zulforgalom letörése. Teljesen egyetért azokkal, akik azt mondták, hogy a termelést nem szabad bürokratizálni. Nemesak a decentralizációt kívánja a közellátási igazgatásnál, hanem szervesen bele kívánja kapcsolni az érdekeltségek autonóm szervezeteit is. Csak így tudja kellőképpen megoldani feladatait. Kénytelen bevallani, hogy a közellátás terén a közellátási igazgatásban sok rendelet látott napvilágot, de ez rövidesen meg fog javulni. Az átmeneti időre megértést és elnézést kér. Az a rendszer, amellyel a beszolgáltatást kívánja rendezni, megnyugtatólag fog hatni a beszolgáltatóra. Ha a gazda előre tudja, hogy milyen beszolgáltatási kötelezettség terheli és nem kell tartania attól, hogy az évközben kiadott rendelkezésekkel az eredetileg megállapított terv módosítást szenved, megnyugtatólag fogja végezni munkáját. A legelősebben és leghatározottabban tiltakozik az ellen, mintha ez a rendszer a nagybirtokosnak kedvezne. Nem lát ellentétet a termelés és fogyasztás érdekei között sem.

A pénzügyminiszter beszéde

A fronton levő tisztviselők nem maradnak ki az előléptetéseknél — Az italmérsi és trafikengedélyek 80 százalékát a mostani hadirokkantak és hadiözvegyek kapják

Ezután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszolt a tárcával kapcsolatosan elhangzott felszólalásokra.

Minden törekvése az volt és most is az az álláspontja, hogy amire a hadseregnek szüksége van, azt mindenáron elő kell teremteni, ha kell más tárcák terhére és ha másként nem lehet, akkor hitelműveletekkel.

De a civil oldalon is tovább kellett haladnunk — folytatta a pénzügyminiszter. — minthogy az volt a meggyőződésünk, hogy a hadsereg fejlesztésére előirányzott óriási összegek meghaladják az ország teherbíró képességét, minden igyekezetünknek arra kellett irányulni, hogy az ország teherbíróképességét is emeljük. A költségvetésben igyekeztünk a legmesszebbmenőbb takarékoságot érvényesíteni, a

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. XII. 17.

Sorsjegy nélkül
nincs nyereség.

„Apró” nélkül
nincs eredmény.

Hirdessen a „DEBRECZEN” apróhirdetési rovatában. A „DEBRECZEN” apróhirdetése mindig eredményes, de különösen eredményes a karácsonyi számban, mert a „DEBRECZEN” karácsonykor a rendes vasárnapi mennyiség másfélszeresében jelenik meg. Négy napig forog kézen és tízezrek olvassák. Tehát apróhirdetést a „DEBRECZEN”-be, de különösen a karácsonyi számba.

vegletekig azonban nem lehet takarékoskodni — folytatta, — mert nem lehet teljesen megállítani a polgári életet. Különösen a beruházásoknál nem lehet takarékoskodni. A beruházásokról szólva, megállapította hogy a legfontosabbnak a mezőgazdaság fejlesztését tartja, majd a többtermelés kérdéssel foglalkozott. A fronton levő köztisztviselők előléptetésével kapcsolatosan kijelentette, hogy a kormány már a november 17-én tartott minisztertanácsán elhatározta, hogy a fronton küzdő köztisztviselők az előléptetéseknél nem maradhatnak ki. Vegül kijelentette, hogy a tárcza hatáskörébe tartozó italmérsék, trafik és más engedélyek 80 százalékát a mostani világháború rokkantjainak, özvegyeinek és hadiárvaiknak tartja fenn.

Hat ipari munkás és egy kereskedelmi alkalmazott kitüntetése

A Kereskedelmi és Iparkamara tegnap délután véleményező bizottsági ülést tartott. Napirend előtt dr. Radó Rezső miniszteri biztos hat ipari munkásnak és egy kereskedelmi alkalmazottnak a miniszter elismerő oklevelét és fejenként 100 pengő pénzjutalmát nyújtotta át.

Dr. Radó Rezső szép beszédet intézett a kitüntetettekhez, akik közül Csinesér Zsuzsanna nyomdai berakónő a városi nyomdában, Suba Mihály vízműtelepi gépész a világítási vállalatnál, Szemén András lámpagyújtogató a világítási vállalatnál, vitéz Tamás József gázszerelő, l. o. csoportvezető szintén a városnál, Vaszil Gyuláné szül. Uri Zsuzsanna begyakorolt kefégyári munkáskő az Egyesült Kefégyáraknál, Erdei Mihály lakatos és kűtfűró Rácz József kűtfűró- és lakatosmesternél és Tóth Antal kereskedőleged Asztalos József kézműárkereskedőnél dolgozott, mindegyik kb. 30 éven át.

Tóth Antal bejelentette a bizottság előtt, hogy a miniszter által részére küldött 100 pengő

ből 50 pengőt két többgyermekes kereskedő hadiözvegynek ajánlja fel.

A nemes gesztust a bizottság tagjai nagy tetszéssel fogadták és Radó Rezső megjegyezte, hogy ez a cselekedet lejtőben mutatja azt a magasabbnemű erkölcsi értéket, amit a kitüntetettek magukban hordoznak és azt a kiváltságos helyzetet, amely a társadalomban ellátott munkájuknak.

Dr. Orosz Árpád tanácsnok a Debrecenből tavol levő polgármester nevében a megbecsülés szavát tolmácsolta a kitüntetettek előtt, akik hosszú munkásságukkal és lelkiismeretes kötelezettség teljesítésükkel részben a kitüntetésre. Honvédek a Don partján vértüket áldozták, akik itthon vagyunk, kettős kötelességünk, hogy munkáinkat fokozottabban mértékben végezzük. A hivatalos város nevében elismerésemet nyilvánítom a kitüntetetteknek.

Dr. Radó Rezső megköszönte Orosz Árpád szavait és hangsúlyozta, hogy a mi országunknak nem kell félnie semmiféle megpróbáltatástól, mert tudatára ébredtünk kötelességeinknek, látjuk, hogy az igazságtartásban van az erő és az igazi, becsületes munka megbecsülése a legbiztosabb bázisa minden alkotásnak és fejlődésnek.

Kis üzlet! Szolid ár!
Reklámok, fotellek, hencerek és mindennemű kárpitos munkákat felelősséggel vállal!
Komáromi Sándor
Nyomató-utca 16.

Bőrkesztyűk Retikül
különlegességek, kötött kabátok és női fehéreművek csakis
Tóthfalussynál Piac u. 40 Piac u. 16.

Csütörtökön este: Hamburgi menyasszony. (Honvédest. Bérlet szünet).
Pénteken este: Nemes Rózsa. Szombaton délután: Nemes Rózsa.
Szombaton este: Aranyásrga falevél. A) bérlet.

Süt a nap

Másfél évtized előtt nagy feltűnést keltett Zilahy Lajos „Süt a nap” című színműve, amely az akkor más életszemléletű korban merészen hatott a társadalmi korlátokat elütöttei akaró tendenciával. Azóta azonban nagyot változott a világ s ami másfél évtized előtt még megvalósítandó probléma volt, ma követelő szükség, mert ezt kívánja a nemzeti összefogás, az egymásrautaltság, legfőként pedig a testvéri megértés. Öröndetes, hogy Zilahy gondolata nem maradt izoláltan, azóta láttunk sok-sok törekvést ezen a téren s örömmel és igaz megbecsüléssel láttuk azt is, hogy a „Süt a nap” szerzője hatalmas vagyonát ennek a gondolatnak a megvalósítása vonalába állította akkor, amidőn azt a tehetségesek iskolájának céljaira felajánlotta azzal a gondolattal, hogy az igazi tehetség ne sikkadjon el bármelyik társadalmi osztályból kerüljék is ki.

A Csokonai Színház Zilahy emlékeztetésére sikerült művét Zách János gondos, körültekintő és kitűnő volna vezetést előadásában újította fel.

Márky Géza Sámson Mihály alakját tudatos és intelligens szemléletre valló elevenítő erővel vitte színpadra. A robusztusságra való törekvése teljesen helytálló, de egyéniségétől teljesen távol áll. Almásy Judit Sárkány elhírhírt erővel tárja elénk a falu igazi szeretetét. Játékának kedves tónusa mély átélésre s igaz tehetségre vallók. Perényi Sári postamesterneje tűzszálai dacára is igen élvezhető alakítás. Süli Manyi kedves közvetlensége, egyéni izletteltettségétől teljesen sikerül. A tekintetes asszony szerepét Gál Manci otthonossággal és jó formálókészséggel játszotta.

Rajz János kifogástalan és kiforrott emberábrázoló művészetet elevenítette Laji cigány szerepét. A közönség nyíltszíntéri tapsai jelezték játékának áttűző sikerét. Ugyancsak őszinte elismeréssel kell vitéz Molnár Ivánról megemlékezni, aki kiváló sikerrel elevenítette a forgalmista félszeg figuráját. Selmeczy Mihály a tanító szerepében brillírozott. Szerepe külső feltétel nélkül szombatot Selmeczy Mihályra, de játékának mélysége feledtette e körülményt. Kormos Ferenc vérbeli művészzel játszotta a

Csokonai Színház

Csütörtökön honvédest:

Hamburgi menyasszony

Az előadások teljes bevétele a honvédek karácsonyára megy!

Szombattól a legnagyobb sláger:

Aranyásrga falevél

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában ma este összlétszám 7/7 óráig. Különórák egész nap.

Hanglemezek • Csillárok • Asztali lámpák

Villamos háztartási cikkek
Villamossági felszerelési cikkek
Villamos lemezjátszók
Rádió javítás és szerelés

Nánássy Lajos rádió és villamossági vállalat
Piac utca 85. Telefon: 34-29.

Mit ajándékozunk Karácsonyra?

Levélpapírt Irókészletet Irómappát

Képes, mesés és ifjúsági könyvet

Ma a legolcsóbb karácsonyi ajándékok! Mindezekből feltűnő választékot talál

„Méliusz” könyvkereskedés

közismert szaküzletében

jómódú, s egyben fennhájzó Pongor Juhász szerepét. Hortobágyi Arthur a tiszteletes alakját kiváló készséggel formálta. Az őrnagy szerepét Szitay László gondos és céltudatos készséggel alakította. Kisebb szerepekben Vass Magda, Csizsár Jolán és Hódossy Judit tűnt ki jó játéki és alkalmazkodási készséggel.

A „Hamburgi menyasszony honvédest kerületében kerül ma előadásra

Ünnepi jellegű kölcsönöz a Csokonai Színház ma esti „Hamburgi menyasszony” előadásának Belezna Unger István direktor nemes, hazafias gesztusa, mellyel honvédestet rendezve, ennek az előadásnak teljes, minden levonás nélküli bevétele az értünk harcoló és szenvedő honvédek karácsonyára adja.

A Csokonai Színház igazgatója közel ezer pengőt kitevő napi rezsijét adja nemes célra. Hisszük, hogy Debrecen hazafias társadalmi s színgazgatók szép elgondolásához méltón szűfolt nézőtér várja a színház falai közé

hogy minél nagyobb összeg jusson honvédek karácsonyára.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház a francia filmgyártás emlékeztetésére sikerült remekét a „Vágyakozás” című filmjátékot újította fel a legészintébb siker jegyében. — Puskin Sándor mély tartalmi értékű novellájának filmváltozata a francia játékszint magaslátat reprezentálja. A főszereplők Harry Baur, Jeanne Crispin, Georges Rigaud és Charles Dechamps értékkáló, magas szintű művészi hányatálanul érvényesül a minden vonatkozásban sikerült filmalkotásban.

AZ APOLLÓ mozgószínházban a „Tosca” Puccini gyönyörű muzsikájú operája került felújításra. Az olasz filmgyártás egyik legtekélyesebb alkotása ez a film, melynek művészi rendezése jól ki hangsúlyozza a történet drámaiságát, a főszereplők csodálatosan szépen énekelik az opera legszebb számain. A szereplőgárda az olasz színjátszás legkiválóbb művészeiből áll. A kísérő műsor érdekes, időszerű

megfelelően is az árvaházi gyermekek karácsonyára fordítja a Nőgyelet.

Dr. Erdős Károly igazgató és Magyar Bertalan titkár ismertették a Nőgyelethez érkezett átiratokat.

Módy László gondnok és dr. Kovács Jenő ügyészi jelentése után Szabó Ferenc pénztárnok ismertette a Nőgyelet téli ünnepe elszámolását, mely szerinti bevétel volt 1386 P 20 fillér, kiadás 176 P 52 fillér, tiszta maradvány 1209 P. Ebből az összegből a Nőgyelet 900 P-t fordít a Nőgyelet szegényei és árvái karácsonyára.

A választmány elhatározta, hogy az idén árvaházában karácsonyfaünnepélyt december 22-én, kedden d. u. négy órakor tartja. Ünnepi beszédet mond Magyar Bertalan ref. lelkes. titkár

Dr. Pukánszky Béla előadása Gerhart Hauptmannról

Megjelent az előadásról dr. Koehler követségi tanácsos.

A Német Tudományos Intézet „Uj Európa” előadássorozatában tegnap dr. Pukánszky Béla tartott előadást, melynek meghalga tására előkelő közönség gyűjt össze a Német Tudományos Intézetben.

Dr. Wolfgang Heybey az Intézet vezetője köszöntötte a hatóságok képviselőit. A német birodalmi követség képviselőjében dr. Koehler követségi tanácsos jelent meg az előadásra, hogy ezzel is aláhúzza Pukánszky professzor előadásának fontosságát. Heybey dr. összefoglalta az Uj Európa előadássorozat eddigi előadásait s rámutatott arra, hogy G. Hauptmann jelentősége már régen megjelent az európai horizonton.

Pukánszky professzor ismertette azokat az ünnepeket, amelyeket G. Hauptmann 80. születésnapja alkalmából Magyarországon rendeztek. A Nemzeti Színház magasabb színvonalú közönsége örömmel fogadta mind a Hauptmann-bemutatókat, de a Vigaszínházban is sikere volt a Hauptmann daraboknak. Érdekes hogy a magyar színházak többet játszották Hauptmann, mint pl. a francia színpadok.

Kevésbé kedvező a kép a prózai művek terén de annak oka az, hogy nálunk inkább eredetiben olvasták. Másfelől elcsinte helytelenül politikai szempontból igyekeztek Hauptmann értékeit. A „Takácsok”-at tíz előadás után betiltották. A „Crampton College” sikere is csak a debreceni származású Ujházi Ede érdeme volt. Az erről elhangzott politikai interpelláció jó időre szőbalóddalnak bélyegeztek meg Hauptmann. A konzervatív kritika átvette ezt a tételt, pedig Hauptmann már régen eltávolol.

A Jótékony Nőgyelet választmányi ülése

Rásó Istvánné alelnöknő lemondása és búcsúztatása

Nagy érdeklődéssel kísért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőgyelet.

Sass Béláné elnöknő megnyitójában áhítatos szavakkal emlékezett meg az adventről, majd beszámolt a téli ünnepély sikeréről. Köszönetet mondott Kölcsey Sándor polgármesternek a városi díszterem átengedéseért, továbbá az ünnepele szereplőinek, elsősorban Soós B. dr. egyetemi tanárnak, Sztehló Eszternek és Juditnak, a Kántusnak, Szigethy Gyulának, Kompóthy Gyulának, valamint az urnáknál tevékenykedő úrlányoknak: Darkó Irénkének, Papp Juditnak és Mariának, Csanak Évának, Virágos Ilének és Mancikának, Jóna Évának és Molnár Erzsikének. Az elnök hálás köszönetét fejezte ki Debrecen megértő társadalmának, akik adományaikkal, vagy segítségükkel a téli ünnepély sikerét előbbre vitték.

Az elnök bejelentette továbbá, hogy a katonai hatóság az árvaházba beutalta a Nőgyelet által vállalt hadiárva kislányt. A választmány illusztris tagja Konecz Aurélné az árvaháznak 20 kg szilvalekvárt adományozott.

Dr. Révész Imre püspök átiratára Sass Béláné elnök felhívta a választmány figyelmét a kolégiumi segítőakcióra. A Kántusnak a választmány 20 P-t adományozott.

Az elnök ugyancsak a választmány tagjai figyelmébe ajánlotta a kir. törvényszék elnöke átiratát a választmány tagjainak a rehabilitációs törvénnyel kapcsolatban pártfogókul való

jelentkezésre. A HONSZ-nak a Nőgyelet karácsonyra 10 P adományt küld. Beszámolt az elnök ezután a saját maga és a Nőgyelet társadalmi működéséről.

Az elnöki bejelentések után az elnök jelentette, hogy Rásó Istvánné alelnöknő alelnöki tisztéről lemondott. Magyar Bertalan titkár felolvasta lemondó levelét.

A távozó alelnöktől Sass Béláné elnök vett búcsút. Amikor alelnökünk eltávozása következtében történt lemondást mely saj nálatul vagyunk kénytelenek tudomásul venni — mondotta — egy néhány pillanatra gondoljunk vissza arra a tiz esztendőre, melyet mint alelnökünk Nőgyeletünkben eltöltött. Nőgyeletünk munkájában mindent ott volt, a rendezésnél éppen úgy, mint a szervezésnél. Minden munkából részt kért. Minden munkánk nagyon közel állott szívéhez s ha az ő fáradhatatlan agilitásában szabad különbséget tenni, akkor mégis csak árvaházunk kis árvái állottak hozzá a legközelebb. Arvaházunkért és árváinkért nagyon sokat tett és munkálkodott. Elnök indítványára a választmány Rásó Istvánné kiváló eredményes munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Isten áldását kérve életére.

Sass Béláné elnök még bejelentette, hogy Rásó Istvánné hozzá 300 pengőt küldött a Nőgyeletnek adományul, ezt az összeget az adakozó intencióinak

Töltőtollok, csavarirónok emlékkönyvek, fotoalbumok, levélpapírok, piszón

KARÁCSONY

Divat és tipusöltöny Finom telikabátszövetek érkeztek
Tóth Gábor Ferenc József út 86. Telefon: 38-92.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

dot a naturalizmustól mikor ezt magyar körökben is felfedezik. A változás Hauptmann megítélésében akkor jelentkezik mikor a színműíró kezdik megkülönböztetni a költőtől. A világháború után áll be a fordulat ebben a tekintetben. Ekkor már a színművész és az újromantika képviselőjének tekintik. A két Hauptmann képek az egyesüléséből jön létre a nagy író helyes értékelése.

Az előadásért a közönség nevében dr. Heybey Wolfgang mondott köszönetet, aki zárószavában utalt arra, hogy Hauptmann értékelése ugyanazon az átalakuláson ment át Németországban, mint Magyarországon s ez mindennél jobban igazolja, hogy a két nép szellemi fejlődése sokszor mutat azonos képet. Az előadás végeztével a közönség melegen ünnepelte Pukánszky professzort.

A debreceni ösztanács ítélete súlyosbíttatja a kúria egy nemzetgyalázási perben

Három hónapi fogház helyett hat hónap

Gellért Ede mérnök ellen bűnvádi eljárás indult, mert a pénzügyigazgatóságához beadványt adott, amelyben azzal kapcsolatban, hogy a zsidótörvény értelmében személyi okmányait kérték, éles szavakkal bírálta a zsidótörvényt és azt a kifejezést használta, hogy a törvényt csak akkor tiszteli és tartja be, amíg az a jog és erkölcs alapján áll.

A törvényszék megállapította, hogy Gellért, amikor megnevesült 1929-ben és keresztény nőt vett feleségül, megkeresztelkedett. A bíróság elítélte a mérnököt nemzetgyalázás miatt három hónapi fogházra. Semmisségi panasz folytán a Kúria elé került az ügye. A Kúria elmulasztotta a hat hónapra súlyosbíttatott hat hónapra. Súlyosbíttatónak vették, hogy a vádlottat a bosszú vezette, tehát aljas indok, amiért olyan törvényt hoztak, mely reá nézve hátrányt jelent. A törvényt a kritika határán túlmenően bírálta és cselekményét akkor köbvertte el, amikor a legnagyobb szükség van az összetartásra, a belső egység megszilárdítására.

Báró Waldbott borozóba kitűnő zamátú új borok érkeztek. Püspöki palota

Kántor Ernő és Társa

karácsonyi vásárának kivonatos jegyzéke:

- Kémia: 3.94, 10.80, 24.22 P
 - Elektron: 7.40, 14.38, 26.58 P
 - Légpuska: 32.— P
 - Elastolin katonák, állatok
 - Sebastopol ostroma céllövő játék 2 P
 - Solo bridge játék
 - Léghárító ágyú 5 P
 - Gombos Matyi
 - Bábszínház P 9.12-től
- Kérjük vásárlásait addig eszközölni, míg a készlet tart.
- Ebédészünetet nem tartunk**

Fontos közérdekű ügyeket tárgyalt a Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága

Debrecennek kikötőt és érmelléki vasutat! — Beszámoló a kamara sokoldalú munkásságáról — Elismerés Debrecen közellátási vezetőinek — Galamb Ferenc a kijelölési rendszer megszűntetését kérte — Minden keresztyén iparos és kereskedő olyasmivel foglalkozzék, amiből képzés van — Megkezdik a kereskedelem érdekképviseleti hálózatának kiépítését

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár elnöklésével fontos ülést tartott a kamara véleményező bizottsága. Nagyszabású megnyitó beszédében Radó Rezső a honvédek hősi élet-halálharcáról, majd helyes kegyelettel a hősi halottainkról emlékezett meg. Szavainak hatására a bizottság tagjai felálltak és kegyeletüknek ezzel is kifejezést adtak.

Az utolsó ülés óta elhunyt Oláh Lajos ftélőtáblai elnökről, Hadházy Zsigmondról, Balogh Istvánról és Sántha Károly cukrászról is kegyelettel megemlékezett a főtitkár.

Szót aztán arról, hogy Varga József ipartügyi minisztert Szeged diszpolgársággal tüntette ki. Örömmel emelte ki Zöld József h. polgármester kormányzói nagy kitüntetését, amit a bizottság zajos tapssal fogadott.

Debrecen város közellátása — mondotta dr. Radó Rezső — a vidéki városok között a legelső helyen áll és sok tekintetben különbözik, mint a fővárosé. Ez első sorban annak tulajdonítható, hogy Debrecen közellátási ügyeit Zöld József vezeti, aki már a világháborúban megismerte a közellátást ügyintézés gyermekbelegészeit. Nagyon jó lett volna, ha országosan első lépésként hirdetményel felhívják mindazokat szolgálatra, akik az első világháború idején ezen a terepen dolgoztak.

Dr. Radó Rezső megemlékezett az Országos Iparegyesület 100 éves és a társadalombiztosítás 50 éves jubileumáról. Érintette a kamarák munkáját az erdélyi és keleti országrészek iparjogositványának felülvizsgálatával kapcsolatban. Elmondta, hogy időszerte válik a vidéki kereskedelmi érdekképviseleti hálózat kiépítése. Részben új szervezeteket kell alakítani, részben a meglévőket átalakítani. A terv szerint nem lenne kötelező tagsággal megszervezni ez az érdekképviselet, hanem szabad szervezettel. Ez természetesen a kamara fokozottabb munkáját igényli. Ugyancsak nagy munkát jelent a kamarára a textilkereskedők kijelölése, amit most készítenek elő. A tervezett szabályozás révén érintik a nagy kereskedők működési körét is. Nem mehetünk bele semmiféle olyan megkötésbe a vidéki nagykereskedelmek kifejlődése érdekében, hogy nagykereskedő csak egy-egy kamara területén működhesse. Ez azonban Budapestre nem vonatkozik. Így tehát a vidéken nagykereskedelmek nem fejlődhetnek ki, hanem ki lenne szolgáltatva Budapestnek.

A főtitkár hangsúlyozottan rámutatott arra, hogy a kamarában folyó rendkívül sokoldalú tevékenység és a kereskedelmi és ipari érdekek megkövetelik a

DEBRECZEN 7. OLDAL 1942. XII. 17.

amint valamiben kívánság merül fel, azonnal forduljanak a Kamarához, mert sem a Budapestre utazást, sem a gyakori közbenjárást nem sajnáljuk, ha eredményt érhetünk el.

Takaró Gyula vezérigazgató megvilágította a szárazföldi helyzetét. A konzervgyárak óriási mennyiségű zöldfőzeléket vásároltak fel, szárazföldre pedig szintén nagy készlet szükséges. Ezért nincs szárazföldi helyzet. A burgonyakérdésben Debrecen közellátásának vezetőit semmiféle mulasztás nem terheli, hiszen a város éppen a pénzintézetek keresztlátás megpróbálta a burgonyát biztosítani és 800 vagonra kötött termelési szerződést.

Dr. Harsányi Imre szintén azt kérte, hogy minden panaszt és kívánságot azonnal közöljenek a Kamarával. A cukorügyben például semmiféle kívánság nem érkezett be, mégis a Kamara saját kezdeményezésére kérte az Anyaghivataltól, hogy szaloncukorról gondoskodjék. Erre meg is történt az intézkedés.

Szilágyi József a marhavásárok uralkodó visszásságokra mutatott rá és a Kamara segítségét kérte.

Harsányi Imre dr.: Egyik oka a bajoknak, hogy több a marhavásárok, mint a marha és még mindig adnak ki naponta jogosítványokat. Csak szakismerettel bíró embereknek kellene jogosítványt kiadni.

Galamb Ferenc: A kijelölési rendszert minél hamarabb dobják sutba. A zsidókérdést akarták megoldani a kijelölésekkel, de ez melegeggy lett a korrupciónak, a könnyű pénzszerzésnek. Erre semmi szükség nincs. Minden keresztyén iparos és kereskedő olyasmivel foglalkozzék, amire képessége van. Az élet és a gyakorlat, a szaktudás és a rátermettség legyen az igazi kijelölés. Semmi szükségünk arra hogy különféle urakkal legyünk teleakva. Tudásunk, munkánk, szorgalmunk kell, hogy megszerze számunkra a megfelelő pozíciót. Szüntessék meg tehát minél hamarabb az összes kijelöléseket. Semmi szükség arra, hogy nemzeti ajándékokat adjanak olyan embereknek, akik nem értenek a szakmához.

Dr. Radó Rezső: Meg kell mondanom, soha sem kezdeményeztem ezt a rendszert. Ha valakit el akarnak bírálni, akkor az iparjogositványok kiadásánál kell érvényesíteni a bírálatot. Ha valakinek kezében van az iparjogositványa, sokkal jobb, ha dolgozhat. Nem sok reményem van rá, hogy a kijelöléseket megszüntessék, hiszen most kezdődnek újabb kijelölések. A jobb módszer és rendszer kialakításában mindenkor készséggel állunk rendelkezésre.

Pleskó András titkár ismertette ezután a kereskedelmi érdekképviseleti újraszervezésének ügyét. A hálózat kiépítését a Kamarák szükségesnek és célszerűnek tartották, mert fontos, hogy a legkisebb helyen is legyen kereskedelmi érdekképviselet. Célszerű volna, ha a kereskedőket az iparosokkal fogják össze. Az ilyen szervezetek nagyszerűen beváltak a Felvidéken.

Pecsenyánszky Sándor, vitéz

Dr. Ludmáyné Pataky Piri

Művészporcellánjainak karácsonyi kiállítására és vásárára az Arany Bika előcsarnokában.

Sebő György, Galamb Ferenc, Radnai Márton, vitéz Tornai József együttesen azt kívánták, hogy az ipartestületekhez hasonló kereskedő testületekben kötelező legyen a tagság.

Radó Rezső megjegyezte, hogy a Kamara tántoríthatatlanul a kötelező tagság mellett foglalt állást.

Harsányi Imre dr. a közellátás és árszabályozás időszere kérdéseiről és az építőiparosság jövő évi nyersanyag ellátásáról, dr. Varga Lajos az érdekképvisele-

tek közreműködéséről a kereskedő megállapításánál és a tétel adóztatásánál kialakult joggyakorlatról, dr. Rantál János a vásári és piaci helyezkedéséről, dr. Ráday László a textilkereskedők kijelöléséről és a textilkereskedelmek egyéb kérdéseinek szabályozásáról tartottak előadást. Mindegyikhez értékes hozzászólások hangzottak el.

A véleményező bizottság ülése dr. Radó Rezső főtitkár zárószavával fejeződött be.

A debreceni hadtest leventéi második helyen végeztek az országos ököivó versenyen

Az egyéni bajnokságban légsúlyú bajnok Miriszlalt lett

Budapest, dec. 16. Szerdán este fejezték be a leventék országos ököivó bajnoki küzdelmeit a Nemzeti Sportcsarnokban.

Csapatversenyben a bajnoki címet a budapesti hadtest szerezte meg ötvennégy ponttal, második helyen a debreceni és Budapest környéki hadtest 31 ponttal, negyedik a székesfehérvári hadtest 27 ponttal, ötödik a miskolci hadtest 17 ponttal, ha-

zodik a szombathelyi hadtest 14 ponttal, hetedik a szegedi hadtest 12 ponttal, nyolcadik a pécsi hadtest 8 ponttal, kilencedik a kassai hadtest 4 ponttal, tizedik a kolozsvári hadtest pont nélkül. Az egyéni bajnokságban légsúlyú bajnok a hatodik hadtesttől Miriszlalt, a váltósúlyban pedig a VI. hadtesttől második Furcsa lett.

A kunyhó megőrizte a magyar dalt

Bánás László debreceni prépost-kanonok előadása Kodály Zoltánról Nagyváradon

A nagyváradi Immaculata-ünnepélyes keretek között tartotta meg Kodály-ünnepélyét a nagy magyar zeneapostol hatvanadik születésnapja alkalmából, Kodály Zoltán személyesen résztvevett az ünnepélyen, melyen megjelent Nagyvárad vezető társadalmi. A magasszínvonalú, élményteljes műsorú ünnepély az első énekes ifjúsági megnyilatkozás volt a visszatérés óta Nagyváradon és azon az ovodásoktól elemistákon át a középiskolák ifjúság egész sora: polgáristák, gimnázisták, tanítóképzősök stb. szerepeltek, Kodály-számokat énekelve.

Bánás László debreceni prépost-kanonok mondotta az ünnepi beszédet, értékes, lenyűgöző hatású megállapításokban mutatott rá arra, hogy mit jelent Kodály a magyar zenei életben.

A vár és kunyhó hasonlatával vezette be dr. Bánás László beszédét, kiemelve a régi magyar muzsika értékét, mely nem ismert osztálykülönbséget hatáskörében, nagy összefűző kapcsolat volt magyar s magyar között. Körülbelül háromszáz esztendeje választódott külön a vár és kunyhó — tért vissza hasonlatához a kiváló előadó. A vár megtartotta a maga tradícióját, ékességét, festményeit, bútorait, de elvesztette dalát. Ezzel szemben a kunyhó volt az, mely megőrizte számunkra őseredetű magyarságában és szépségében ezeket a dalokat, ezt a felbecsülhetetlen nemzeti kincsünket. Mikor világ-

szerte a népdal felé fordult a zene iránt, akkor lépett fel Kodály Zoltán és kezdte meg faluról-falura járva összegyűjteni ezen kincseket. Tragédiája a magyar társadalomnak, hogy mindig a külföldnek kell felismernie a magyar nagyságokat. Kodály Zoltán nagyságát is a külföld ismerte fel először. A magyarság legkiválóbbjai sorába kell sorolnunk Kodály Zoltánt, először mert a modern magyar muzsika útját és irányát internacionális viszonylatban is kiszélesítette, másodsor, mert ő teremtette meg először az éneklő ifjúságot és szerette meg velük a magyar dalt. Végül mert nevével és értékével ő volt azok egyike, kik a gyászos Trianon után Magyarországot felé fordították a külföld felé.

Az eredeti meglátásokban gazdag tanulmányokba menően alapos lebecsülő hatású ünnepi beszéd után a közönség lelkesen ünnepelte az előadót s Kodály Zoltánt.

— Ungvár megye törvényhatósági bizottsága a vármegye felső házi tagjai közé Magda Sándor nyug. ref. püspököt és Ujlaky Sándor ref. esperest választotta.

— Tartós külföldi távollét miatt több ügyvédet türtelt az Ügyvédi Kamara. A hivatalos lap szerdai száma közli a törölt ügyvédek nevét.

Kézimunka ajándéktárgyak

Kész és kezdett munkák Zsebkendők, zsebkendődobozok Horgolt terítők

Pikó kézimunkaüzletében Kossuth utca 4.

Hölgyeim! Karácsonyra és újévre

tartós ondulálását készíttesse bizalommal ifj. Juhos modern fodrász szalonjában Bethlen-u 29

Karácsonyi ajándékot

Nagy választék! Szlovák üveg- és porcellán-üzletében vásároljon Csapó u. 32.

Ifjúsági iratok, regényujdonságok, díszes levélpapírok, töltőtollak ajándéktárgyak beszerezhetők:

Szent István Társulat

könyv- és papirkereskedésében Debrecen, Szent Anna utca 10-12. Telefon: 34-49.

HIREK

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december 12-én reggel 8-tól dec. 19-én reggel 8-ig: „Kigyó” dr. Mihalovits Jenő, Piac-utca 31., telefon: 30-95. — „Tisza” Jónap Aladár, Péterfia-utca 61., telefon: 24-52. — „Csillag” Beke Barna, Árpád-tér 1., telefon: 29-32. — „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó K. u. 14., Sallay László, telefon: 17-09. — „Mátyás király” Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi út 16., telefon: 32-01.

Kodály-ünnep a Dóczyban

Kodály Zoltán 60-ik szüle és-
appjáról a Dóczy-intézet leány-
gimnáziuma bensőséges házi ün-
nepélyen emlékezett meg, ame-
lyen az egész ifjúság és tanári
testület részvételével. A torna ermet
az ünnepelt arcképe és az ének-
kar Kodály-émelei díszítették.
A tanulók népi köszöntő dala
után Horváth Károly tanár, tanu-
lmányi felügyelő adott hangot
az ünnepi érzéseknek. Ismertette
röviden Kodály Zoltán életét és
munkásságát és a magyar muz-
sikára tett nagy átalakító ha-
tasát. Felelevenítette aztán azok-
nak a személyes kapcsolatoknak
kedves emlékeit, amelyek az
intézetet a nagy Meszterhez fűzik.
Az énekkar a Villót énekelte,
az ifjúság pedig néhány Kodály
gyűjtötte dall.

Az ünnepség a Hány inter-
nezzo meghallgatásával és egy
újabb köszöntő dallal ért véget.
Az ünnepeltnek a következő üd-
vözlő táviratot küldték:

„A debreceni református
leánygimnázium tanári testülete
és ifjúsága ünnepi összjövete-
lén hálás szeretettel gondol a
magyar gyermekek legnagyobb
cnekmesterére és küldi szívvel
jóvő jókívánatát.”

— A református Dóczyi polgári
leányiskola 214. sz. diákaptára
december 17-én és 18-án kara-
csonyi vásárt rendez az intézet
saját területén.

— A háborús karácsonyvára-
ról, honvédeink donmenti bra-
vurjairól, az afrikai és keleti
hadszínter helyzetről közöl
szemléltető, ritka érdekesse-
gű fényképfelvételeket, képsoroza-
tokat a Magyar Erő karácsony
előtti száma.

— Az Ipartestület felhívja
tagjainak figyelmét a Csokonai-
színház folyó hó 17-én esti elő-
adására. A színiüzem igazgatósága
ennek az estnek a bevételét hon-
védek karácsonyára ajánlotta
fel. Felkérjük testületünk tag-
jait, hogy az előadás bevételé-
nek fokozása céljából az előadá-
son minél nagyobb számban je-
lenjenek meg. Ipartestület el-
nöksége.

— A Baross Szövetség női
csoporthja felkéri azon tagjait,
akik jelen voltak a Baross Szö-
vetség helyiségében a ka-onák-
nak összegyűjtött szeretetado-
mányok összeállításánál, hogy
ma, esztörtökön délután 3
orakor a helyorségi csapatkór-
ház gégeészeti osztályában (l.
emelet) megjelenni sziveskedje-
nek. Elnökség.

— Ujságíró lett Svájce elnöke.
Svájce új szövetségi elnöke 1943-
ban Enrico Celio szövetségi ta-
nácsos lesz, aki az olasz Sváj-
cot képviselő eddigi a szövetségi
tanácsban. Celio foglalkozására
néve ügyvéd és újságíró. Már
az idén is Svájce helyettes szö-
vetségi elnöke.

**A debreceni középiskolák
karácsonyi szünideje**

A középiskolák karácsonyi
szünidejével kapcsolatban, mint
megirtuk, a vallás- és közokta-
tásügyi miniszter rendeletet bo-
csátott ki, melynek értelmében
azok a középiskolák, melyeknél
a tüzelőanyagban hiányok van-
nak, a karácsonyi szünidőt meg-
hosszabbíthatják.

Debreceni vonatkozásban, —
mint értesültünk, — bár egyik-
másik középiskolában szintén
vannak nehézségek a tüzelő-
anyagellátás körül, a karaco-
sonyi szünidőnek nagyobb arányú
meghosszabbításáról nincs szó
minden intézetben.
Egyelőre bizonyos, hogy a re-
formátus egyházi középiskolá-
ban, a református főgimnázium-
ban, tanítóképzőben, kollégiumi
polgári fiúiskolában, valamint a

Dóczy intézet középiskolai tago-
zataiban a karácsonyi szünidő
december 19-én kezdődik és ja-
nuár 7-ig tart.

A piarista gimnáziumban és
kereskedelmi iskolában decem-
ber 19-én kezdődik a karácsonyi
szünidő és január 12-ig tart.

A Svetits intézet középiskolái-
ban tüzelőanyaghiány miatt a
szünidő december 19-től január
24-ig tart.

A gyakorló gimnáziumban de-
cember 21-én kezdődik a szünidő
és január 9-én mennek a tanu-
lók ismét iskolába.

A többi középiskolában már
szintén megtették az előterjesz-
tést a karácsonyi szünidő időr-
támarára nézve, a felettes hatósá-
gok jóváhagyása azonban még
nem érkezett meg.

* Krayer festőgyár fiókküle-
lének közleményei: Kályha-
ezüst, kályhaeszlakk, nőálló
tinktúra, vízűveg, lökekeles
enyvpótló, kenőszappan és pipe-
reszappanpótlók nagy választék-
ban. Asztalosnak is megfelelő
grundoló és fedő oiajfestékek
minden színben.

— A szekér küllője közé szor-
ult keze, miközben a kereket
meg akarta emelni Kerekgyártó
János 57 éves fuvaros, Béke-
utca 17. szám alatti lakos és
keze súlyosan megsérült. A men-
tők köztölték be sebet.

— Öt halálos ítéletet kért az
ügyész egy bulgáriai árdragitási
perben. Szófiából jelenti a Né-
met Távirati Iroda: Az országos
bírószág most tárgyalja a Ger-
mandre zsidó illatszertár üzér-
kedéséből támadt perét. A gyár
igazgatója és meg egy vezetője
ellen az a vád, hogy uszoraáron
adtak el szappant. Az ügyész öt
halálos ítélet kimondását kéri.
(MTL)

— Öngyilkos lett egy millio-
nos bankár. Buenos-Airesben
Bruya bankár, akinek vagyonát
húszmillió dollárra becsülik
nagy mennyiségű altatószerttel
öngyilkosságot követelt el és
meghalt. Bruya ellen egy fiatal-
korú elcsábítása miatt eljárás
volt folyamatban.

— Üvegűl készült villám-
vonal. A világ első üvegűl ke-
szült villámvonala a minap tette
meg próbaútját a madrid-sar-
gossai vasútvonalon. A vonal
óránkénti sebessége 200 km.

— Gazdasági tanfolyam Haj-
dúszámonban. Hajdúszámonban
a múlt hónapban megkezdődött
a 118. számú téli gazdasági tan-
folyam, melynek vezetője Czako
József, a debreceni Mikepércsi-
úti gazdasági iskola igazgatója.
A gazdasági tanfolyamnak 56
hallgatója van, akik a három-
hónapos tanfolyam eredményes
elvégzése után ezüstképes gaz-
dák lesznek. A tanfolyam kere-
tében Önképző Gazdakör ala-
kult, melynek elnöke Csire Ist-
ván, jegyzője Kerekes János lett.
A hallgatók a tanfolyamon a
mezőgazdasági ismereteket ta-
nulják, míg a körben a község
gazdasági életében való szerep-
léshez szükséges tudnivalóka
sajátítják el.

* Ünnepekre tartós dauerl-
izléses trüzzurát Nagynál készít-
tessen. Baltázár Dezső-utca 14
Bérlérendszer.

* Rossz gumicépjét ne dobja
el, megjavítom, cipzárt igazí-
tok, újat teszek Kovács Deák
Ferenc-utca 3

* Legszebb karácsonyi aján-
dék egy művészi fénykép Szipá-
mestertől, Piac-u. 44. Va-árnep
is nyitva tartunk.

— Kukoricás kenyér Szeged-
den. Szeged közelé ási hivatala
hirdelményt tett közzé, amely
szerint a közellátásügyi minisz-
terium decemberben havában az
egységes búzaliszt mellett len-
gerlisztet is utalt ki a város szá-
mára, ennél fogva a sütőiparosok
tartoznak kenyérsütéshez
olyan százalékban tengerlisztet
keverni az egységes búzaliszthez,
mint amilyen százalékban azt a
közellátási hivatal részükre ki-
utalja.

— Az első közösségi étkezdék
Németországban. A német nagy-
városok egyik legégetőbb szociá-
lis kérdése a dolgozó millióinak
meleg étellel való ellátása. A leg-
nagyobb berlini népvendéglő-
üzem idevona-kozó káserlelei
nyomon Berlinben most az üze-
mi étkezővel nem rendelkező
vállalatok alkalmazottainak el-
látására megnyitották az első
közösségi étkezdéket. Az új in-
tezmények feladatkörének nagy-
ságára jellemző, hogy csupán
Berlin egyik kerületében is 360
üzemet és 40.000 alkalmazottat
kell ellátni. Az éllap levesből es
egy főételből áll. A jövőben
folytatólagosan Berlin mind a
tiz kerületében sor kerül ha-
sonló közösségi étkezdék me-
szervezésére.

— Párisban megnyitnak az
egységes vendéglők december
22-én. Ezekben a vendéglőkben
csak azok ékezhettek, akiket
felvettek a nemzeti segélyakció
listájára.

— Károlyi Ferenc temetése.
Bensőséges nagy részvét kísért
utolsó útjára Károlyi Ferenc
nyug. városi adóellenőrt. A köz-
temető disztravatalozó terében
palmák és délszaki növények
között felállított ravatalt előkelő
gyászközönség állta körül,
amelynek a sorában ott láttuk a
városi adóhivatal tisztviselő-
karát és, igen nagy számban az
elhunyt jóbarátait, ismerőseit és
tisztelőit. A ravataltá küldött
rengelő koszorú között ott lá-
tuk a városi adóhivatal tisztvi-
selőkarának nagy selyemszabá-
gos koszorúját. A koporsó mel-
lett két oldalt díszgyertyaruhás
városi hajdúk álltak őrséget. A
ravatal felett Molnár Ferenc ref.
lelkész imádkozott, gyönyörű
szép imában búcsúztatta a szere-
tett férjfel, édesapát, nagypapát,
rokont, volt kollegát és jóbarát-
ot. Az ima után a Városi Dal-
egylet gyászdal énekelte. Majd
kihúzóák a fekele tölgyfakoporsót
a ravatalozó előtt várakozó gyász-
koesira. A nagyszámú koszo-
rú külön koesim vitték a sírhoz.
A sírnál a lelkész újabb imája
után a dalárda gyászdalai mel-
lett elföldelék a koporsót.

Miénk lesz...

Messze az erom vártán áll
most a magyar katona.
S gondolata messze száll
kis, akácós faluba.

Megpillen egy nádfüdeles,
alacsony kis házikón,
betekint a fahéreslőkén
tükör-tiszta ablakon.

Gondolatban megsínogat
egy szöke leányfejet,
ki önel most írogat
ország földre levelet.

Hogy ideér gondolata,
hátör szíve megremeget.
Vágyón néz a csillagokba...
Szempilláján könny rezeg.

Majd szól halkán kedvesen:
Várjál meg türelmesen...
Már nincs messze a győzelem.
Miénk lesz a győzelem!

Kókainé Tékkár Gizella.

— Nádudvar község előljáró-
sága az általános drágulásra te-
kintettel a községi előljárók tisz-
teletdíját, a mezőőrök fizetését,
a fogvasztási adókezelők száza-
lékos részesedését, a községi
tűzoltóparancsnok fizetését fel-
emelte. Az intézkedést Hajdú
vármegye törvényhatósága jóvá-
hagyta.

— A Gyümölcstermelők Nap-
tára 1943. évre megjelent az
Északpestmegyei Gyümölcs- és
Szőlőtermelők Egyesülete kiadá-
sában (Budapest, VII., Rumbach
Sebestyén-utca 15. Telefon:
420-359). A naptárban mindenki,
a vitaminker tulajdonostól a
nagytermelőig, megtalálja az öt
érdeklő fejezetet.

— A szellemi kiválóság örö-
költető K. Mayer atöröklési kut-
tató megállapítása szerint, kut-
tató vizsgálatot végzett a töré-
nem 145 legkiválóbb férfianak
csaladjában és megállapította,
hogy a felmenő és lemenő vona-
lon a szellemi képességek jóva-
az átlagon felül fordultak elő.
A fiúk nagymértékben az aya,
a leányok az anya leletségét
öröklék és a tehetség öröklése
meghatározott törvények szerint
tér vissza.

— Felborult a szekere és a
kerék jobblábra zuhant Szat-
mári Sándor 32 éves fuvarosnak.
Böszörményi-út 72. szám alatti
lakosnak. Szatmári súlyos sérü-
lést szenvedett lábán és oszma-
létét is elvesztette. A mentők ré-
szesítették első segélyben.

— Átszállógegyek repülőgépről
vasútra. A német birodalmi
vasút és a Luthansa között
egyezmény jött létre, melynek
erelmében a jövőben a repülő-
gépről vonatra való átszállás is
lehetővé válik. Az egyezmény a
többi európai légi közlekedési
és vasútvállalatokra is vonat-
kozik.

— Franciaország nagy köz-
ellátási veszteségeket szenvedett
az afrikai gyarmatok megszá-
lása által. Többszáz évi
150.000 mázsa szárazfözelék,
136.000 mázsa vetőmag, 5 1/2 mil-
lió hektoliter bor, 350.000 má-
zsa halkonzerv, 250.000 mázsa
szótt tengeri hal, 850.000 má-
zsa gyümölcs, 15.000 tonna olaj
a veszteség, melynek következe-
sében Franciaországban a zsir-
adagokat december elsejétől
egyharomadával leszállították.

— Zágrábban négy halálos
ítéletet hozott a röglöntőlő bí-
rószág. Az elítéltek usztasának
hatósági személynek adva ki
magukat lakásokba hatoltak be
és házkutatást tartva nagyobb
értékeket elraboltak. A halálos
ítéleteket végrehajtották.

**Nagy sikere van
Litteczki Endre
kiállításának**

Napról-napra növekvő siker-
van a kiváló erdélyi festőművész
Litteczki Endre kiállításának a
Déri Múzeum kiállítási termé-
álládoan nagy csoportok lator-
gatják, gyönyörködve a kiváló
festőművész kivételes tehetség
alkotásaiban. A hatalmas erköl-
csi siker mellett már számos
képet vásároltak.

Templombamenés Kőrösfőn. a
Litteczki képkállításból. Déri
Múzeum Nyitva 10—1, d. u. 4—7.

ANYAKÖNYVI HIREK

Halálozások Gottvald Frigyes rk
43 éves, Egymalom u. 8. Csokli
Károly ref. 82 éves, Endre u. 6.
Földi István ref. 2 hónapos, Gyu-
lai u. 10. Leitner Fülöp ref. 23
éves, Szoboszlai u. 11. Fekete
Erzsébet ref. 19 éves H. sámsos.
Halmann Noémi izr. 8 hónapos,
Hatvay u. 29. Pongrácz Lajos
ref. 47 éves, Vámospércs. Kisa
Imre ref. 71 éves, Veréb d. 22.
Molnár Mihály ref. 20 éves, kilni
kai telep. Czibere Gáborné rk. 32
éves, Nádudvar. özv. Fejes Péter
né rk. 76 éves, Keleti sor 15. sz.
Dobó János rk. 46 éves, Arany J.
u. 1. Kozma Eszter ref. 67 éves,
Iren u. 26. Karla Ferencné ref.
41 éves, Sátoraljaújhely. Barna
János ref. 23 éves, Hajdúböször-
mény. Biró Sándor ref. 42 éves,
Szegedi S. u. 9. Nagy Olga ref. 6
éves, Hajdúbágyos. dr. Hadházy
Zsigmond ref. 66 éves, Kossuth u.
23. sz. Sajtos Jánosné ref. 47 é.
Booskai-tér 3. Balogh Józsefné
ref. 44 éves, Keresztesi u. 52. özv.
Gergely Bálintné ref. 83 éves,
Kishegyesi út 40. özv. Rapcsuk
Józsefné rk. 72 éves, Pandur u.
17. szám. Majoros Piroška rk. 1
napos, Egyek. Csorba Andrásné
rk. 80 éves, Rudolf u. 54. Hajdú
Imre rk. 30 éves, Sátoraljaújhely
Malomhegyi Mihály rk. 28 éves,
Salgótarján. R. Nagy János ref.
60 éves, Török Bálint u. 25. Szabó
Sámuel ref. 42 éves, Szent: A.
u. 43. Kovács József rk. 56 éves,
Teleki u. 94. özv. Osváth Vilmos-
né ref. 74 éves, Tegez u. 43. sz.
Kovács István ref. 72 éves. Bö-
szörményi út 40.

— Leszakította a fűrészgép
több ujjpercét munka közben
Salétron-utcai munkahelyén
Tóth Kálmán 29 éves gépmun-
kás, Nagyvárad-utca 23. szám
alatti lakosnak. A mentők része-
sítették első segélyben, majd a
sebészeti klinikára szállították.

— Párisban bezártak 169 üz-
lethelyiséget az élelmiszeradago-
lásra vonatkozó rendeletek meg-
szegése miatt. Nagyrészüket
több hónapra zárta be a hatóság.

Karácsonyra órák, ékszeri, dísztárgyakat
Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

Ujítsa meg acélárui
a Simonffy utcán
FRICK IMRE műköszörűsnél

Karácsonyra
a férfiaknak
izléses finom
ajándéktárgyakat
Stange
úridivattól

Török István kereskedőségét 19 éves korában meghalt, Temetése csütörtökön délután fél-nyolc órakor lesz köztemetői 3-as teremből ref. szertartással. Lakása: városi téglagyár, Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Schachtner Gézané Zaiszek Petronella temetése csütörtökön délután 1/23 órakor lesz a köztemető II/b. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Vigyó Józsefné Hlavathy Eszter temetése csütörtökön délután 1/24 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Szoboszlai István szobafestő 26. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Tálós-utca 25. Temetését Bartha vállalata végzi.

Pocsay Istvánné Kocsis Ilona 53. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Salétrom-utca 12. Temetését Bartha vállalata végzi.

Balogh József kőfaragó 73. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Cserpes-utca 8. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetyilvánítás. Mindazon ismerősöknek és jóbarátoknak, akik szerelettel felelősek, drága jó anyánk temetésén részt vettek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek és részvétükkel fájdalomukat enyhíteni kívánták, ezúton mondunk hálás köszönetet. Bereczki Sándor és gyermekei.

— A legújabb tüzelőanyag-rendelet értelmében a megvett, de még át nem vett tüzelőanyagból a vevő csak annyit vehet át, amennyi átvételével tüzelőanyagkészlete nem haladja meg a rendelkezésben meghatározott beszerezhető mennyiséget. Akinek ennél nagyobb készlete van, ezt a készletet köteles az 1943 május 1. napjával kezdődő fűtési időnyire megőrizni.

— A nagyleltai temetőből fej-nyakát lopott el Mezei Kupa Károly sárlapasztó cigány és a fej-nyakát elvett lakásában. A cigányt elfogta a csendőrség.

— Tóth György és hitvese részére a tegnapi napon a következő adományok érkeztek lapunkhoz: özv. Tárcazy Gyuláné 5 P, ifj. Szabó Józsika 5 P, Varga József 5 P, I. T. 3 P, állami tanítónő 5 P, Oszváth Gyuláné 5 P.

* Karácsonyra ifjúsági könyvek, regényujdonások, szentképek, olajfestmények nagy választékban Antalffy József könyvkereskedésében

* Vidovich, Iklódy, Danesi festőművészek képvásárkiállítására napoként délután 3-7-ig nyílvá Kálvin-tér 3., udvari üvegtérben.

Karácsonyra
Csodaszép asztalok
és egyéb butorok nagy választékban
Brilknénél
Piac u. 71. (udvarban)

Cigányok rohama a debreceni törvényszéken

Megtámadták a törvényszéki kaput a cigányper érdekeltjei

A debreceni törvényszéken szerdán délelőtti botrányos jeleneteket rendeztek azok a cigányok, akik egy lopással vádolt. **Milák Vince** nevű cigány bűnügyének tárgyalására sereglettek össze a debreceni külsőségekről és Szovátról, ahová **Milák Vince** való.

A tárgyalóterem már megtelt, de a cigányok még egyre jöttek és piszkosan, büzősen önzönlöttek volna az épület kapuján befelé. A törvényszék kapusa, **Serestyén Károly útjába állt a cigányoknak és nem engedte őket beljebb.** Lett erre szörnyű zenebana. A cigánylegények és asszonyok kiabáltak, visítottak és követelték, hogy engedjék be őket **Milák Vince ügyének tárgyalására.**

Serestyén természetesen nem engedett és az lett a vége, hogy megtámadták a cigányok. Lök-dösték, az asszonyok karmolni igyekeztek és az egyik legény öklével areul is vágta a kaput. Ezt a jelenetet látta az épületbe belépő vizsgálóbíró, dr. Nyerges Miklós is.

A nagy lármára, dulakodásra fogházörök siettek elő. A lármás cigányok a szuronyok látlára

igen sebesen eltávoztak, annyira sebesen, hogy még a nyomukat sem látta az elfogásukra igyekvő fogházör különítmény.

A törvényszék elnöke a rendőrségre is telefonált és a délelőtti órákban már rendőrök vigyáztak a törvényszék folyosójának rendjére. A cigányok nem is zavarhatták meg a rendet. A kaput megtámadó legény is kérésre került, mert a folyosón a verekedésor lerepült fejről a sapkája és ott maradt. A legényt bántotta, hogy a viseltes, de még viselhető sapka „kincstári kezelésbe” kerüljön és előttemkedett a botrányos jelenet után jóval később, hogy elvigye a folyosóról. Ez lett a veszte, mert a kapus felismerte és így elfogták a rendőrök. Kiderült, hogy **Lakatos Istvánnak** hívják. Azonnal a vizsgálóbíró elé állították, aki ugyancsak felismerte a verekedő cigánylegényt és nyomban letartóztatta hatósági közeg elleni erőszak miatt.

Milák Vince lopási ügyében különben nem ítélkezett a bíróság, mert bizonyításkiegészítés elrendelésével elnapolták a tárgyalást.

Debreceni diákok tehetség-kiállítására volt a Diákaptárosok Játékkészítő Szövetkezetének vására

Több mint ezer pengő bevétele volt a karácsonyi vásárnak

A kiállítás utolsó napján meglátogattuk a Diákaptárosok Játékkészítő Szövetkezetének karácsonyi vásárát. **Czabán Nándor**, a szövetkezet elnöke kalauzolt bennünket a bő magyarázattal szolgált az egyes kiállítási tárgyak megtekintésénél. A Református Polgári Fiúiskola tanulóinak fakészítményei, foksok, repülőgépek, autók, baba-bútorok, apró játékok mind a polgáristák kezűességét és szorgalmát dicséri. Odébb két rom. kat. polgárista, a **Lechner-testvérek** szintén fából készült játéktárgyait találgatjuk, majd a **Fémpari fém- és famunkáit** láthatjuk. Középen áll a nemzetvédelmi miniszter által megvásárolt tüzelőkészlet s körülötte a legsikerültebb készítmények: fas és fém tárgyak.

A következő asztal a **Református Gimnázium** diákjainak sok tehetséget eláruló munkáját tárja szemünk elé. Külön meg kell emlékeznünk azokról a kifestett tárgyokról, amelyek a **Kollégium történetéből és életéből vett mozzanatokot örökítik meg.** Mellettük találunk még egész sereg készítményt és több szellemes kivitelű bolsevistaellenes, propagandisztikus jellegű készítményt. Itt függenek **Lechner Lajos VII. gimnáziumi** tanuló rendkívül sok tehetséget eláruló rajzportréi a **Kormányszó Urról**, gróf **Teleki Pal** volt miniszterelnökről, a **Duceről** és **Mannerheim** finn tábornagról. Ezután a **Dóczy** gimnáziumnak, tanítónevelőintézetnek és polgári iskolának kitűnő és sokoldalú munkáját csodáltuk meg. A gyöngyfüzés terén ötletekben oly gazdag munkának lehettünk tanúi, amelyet egyetlen más iskola tanulója sem mutatott.

A **Kereskedelmi Fiúiskola** képviselőiben **Sinay Zoltán** könyvtársasjáték- és levelezőlapkiállítását láthatjuk. Mellette a Svétits intézet növendékeinek gyönyörű és minden elismerést megérdemlő kiállítási tárgyai következnek. Gyöngyfüzés, linoleum-disztárgyak, selyempapirkészítmények, himzések, fasztergályos munkák, diszpárnák szerföltött sikerültek. Külön meg kell

emlékeznünk mézeskészítményekről. A **Kereskedelmi Leányközpont** babakiállításával szerepel. Valóságos babaországba jut a néző.

Sétánk végén megkértük **Czabán Nándort**, mondjon valamit a vásár eredményéről.

— Kiállításunk ma harmadik napja van nyitva s e három nap alatt több, mint ezer pengő bevétele volt a Szövetkezetnek — mondotta **Czabán Nándor.**

(S. M.)

— A **börkeztyűk árszabályozása december 20-tól lép érvénybe.** Erről a miniszter értesítette a debreceni iparkamarát. Az érdekeltektől a börkeztyűk árának átszámítási kulcsát csak december 20-tól kötelesek alkalmazni.

— **Lisztet adtak el „feketén”** Bagamérban Réznüves Kálmáné és Balla Józsefné, akik **Demjén Mihályné** debreceni asszonyának két pengőjével adták a finom lisztet. A két asszony ellen megindult a bünvádi eljárás a jegy nélkül és drágán adott liszt miatt. A debreceni törvényszék a két bagaméri asszonyt elítélte 15—15 napi fogházra. Elítélte a bíró **Somogyi Ilona** bagaméri lakost 80 pengő pénzbüntetésre, mert a debreceni asszonyt ő vezette a liszt vásárlási helyére és így, bár haszna nem volt belőle, de mégis elősegítette az árdrágálást.

— A legújabb rendelkezés szerint azokat a zsidókat, akik vizsgálói fogságba kerültek, szemlére állítják és ha alkalmasak, akkor munkatáborban helyezik el őket és onnan idézik majd bűnügyük tárgyalására.

— **Olaszországban lefoglalták az országban levő valamennyi barna szénkészletet** azonnali hatállyal. A rendelet értelmében a barna szén kitermelése és a vele való kereskedés az olasz korporeációs miniszterium ellenőrzése alá tartozik.

Ünnepekre óra ékszer ezüstnemű ajándéktárgyak

TAKÁCSNÉ ÚJ ÉKSZERBOLTJÁBÓL
Megyeháza mellett

Nádasy József előadása a Tanári Körben

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület Debreceni Köré tegnap délután tartotta ülését a ref. Dóczy leánygimnázium tanácstermében. Az ülés egyetlen tárgya **Nádasy József** áll. gimn. tanár „Kémiai mértékegységek és didaktikai kialakításuk” című előadása volt.

Rendkívül értékes és érdekes előadásában megmutatta, hogyan alakult ki a kémia története folyamán a kémiai mértékegységek fogalma. Vázolta az atomtömeg és egyenértékűség kialakulását is, majd a sokszoros súlyviszonyok törvényét. Rámutatott a kémiai didaktika azon eljárásaira, hogyan lehet ezeket a nehéz fogalmakat a tanulók számára könnyen érthetővé tenni. Több, mint negyedszázados tanári pályáján sok értékes tapasztalatra tett szert. Előtte a megértés kiinduló pontja, mindig a magyar diák lelkiállata volt. Kiindulni, a fogalmak megmagyarázásában csak realitásokból lehet. A „gyakorlati molekulasúly” fogalma s a gáztörvények jó segítségét nyújtanak. A kémiai tömeg fogalmát gyakorlati mérésekkel szokta megértetni. Kiemelte, hogy mindig kerülte a molekulasúlyt, mint viszonyozásnak a fogalmát. Ezután építi ki a gyakorlati atomtömeg fogalmát, majd ezt követik a kémiai egyenletek. Ilyen didaktikai eljárás mellett diákjaink világosan fogják érteni a kémiai súlyegység fogalmát és jelentőségét.

Erdekes előadását, melyet nagyszámú előkelő tanár közönség hallgatott végig, ábrákkal is illusztrálta.

Dr. Jauzz Béla tanügyi főtanácsos, a kör elnöke szót hozott az előadáshoz s hangsúlyozta a kémiai oktatás elméletképző erejét. A kitűnő előadónak mindvégig élvezetes előadásért a kör nevében meleg köszönetét fejezte ki. A kör tagjainak kellemes és boldog ünnepet kívánva, az ülést bezárta.

— A debreceni utcák bénájának tolokocsijára adományt küldött: N. N. 7 P, állami tanítónő 2 P, Oszváth Gyuláné 5 P.

— A hajdúbszörményi trafik kifosztóját elfogta a rendőrség Félégyházi Imre napszámológény személyében és átadták a debreceni törvényszék fogházának. A trafik — mint megírtuk — egy hadirokkant tulajdona és a betörő pénzt és dohányárut vitt el az üzlethől.

Pályázati hirdetés

Az Országos Tüdőbeteg-Szanatórium Egyesület debreceni Augustia Szanatóriumának 1943 évi június hó 1-ével betöltésre kerülő igazgató-főorvosi állására pályázatot hirdetek.

Az igazgató-főorvosi állás kezdő javadalmazása: havi 370 P fizetés, havi 120 P fizetési pótlék, esetleges családi pótlék, ingyenes lakás, fűtés, világítás, mo-

sás és kedvezményes ételmezés.

Az Országos Tüdőbeteg-Szanatórium Egyesülethez (Budapest, IV. Semmelweis u. 25. sz.) címemre 1943. évi január hó 15-ig bezárólag beküldendő pályázati kérvényhez eredetiben vagy hiteles másolatban a következő okmányokat kell csatolni: 1. arra vonatkozó okmányokat, hogy a folyamodó nem esik az 1939. IV. t. c.-ben foglalt tilalom alá; 2. hatósági erkölcsi, valamint családi állapotot igazoló bizonyítványt; 3. magyar honosságot igazoló hatósági bizonyítványt; 4. orvoskamari tagas igazolását; 5. az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevelet; 6. egyetemi leckeonyvet, kórházi szolgálati könyvecskét és szigorlati bizonyítványokat; 7. az esetleges polgári közszolgálatban való alkalmazást igazoló bizonyítványokat; 8. kifogástalan egészségi állapotot és intézeti orvosi működésre alkalmaságot igazoló, három hónapnál nem régebb keletű és meg-előző tuberkulózis szakorvosi vizsgálát alapján kiállított tisztiorvosi bizonyítványt, 9. katonai szolgálatra vonatkozó okmányokat; 10. szakképzettséget; 11. az esetleges nyelvismeretét vonatkozó adatokat; 12. rövid életrajzot (curriculum vitae), az esetleges tudományos működés igazolásával, a tudományos munkák (közlemények) egy-egy példányának csatolása mellett.

Budapest, 1942. évi december hó 14-én. **Bárd Láng Boldizsár** s. k., az Országos Tüdőbeteg-Szanatórium Egyesület elnöke.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város hivatalos tüzoltóságánál újonnan szervezett egy középiskolai végzettséghez kötött tüzoltóosztály gyakoronoki állásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérvények Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjához címezve, Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalában adandók be, 1942 évi december hó 31 napjának délelőtti 11 órájáig.

A meghirdetett állás a középiskolai végzettséghez kötött állami rendszerű gyakoronoki állások után járó mindenkorli illetményekkel vannak egybekötve.

A pályázati kérvényekhez csatolandó okmányokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati feltételeit illetően felvilágosítás szerezhető az előző ügyosztály-nál (városháza, emelet 6. sz. szoba), továbbá a tüzoltóféparancsnokságnál, (Csapó u. 43. sz. a végül a teljes szövegű pályázati hirdetményből, mely a Budapesti Közlönyben jelenik meg, de a városháza hirdetőtábláján is a pályázati határidő tartamára megvan fűggeszve.

Elkésve beadott, vagy keilően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vehetők. Polgármester.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstátus keretében előmenetel folytán megüresedett két adóhivatali gyakoronoki állásra valamint időközben esetleg megüresedő újabb ilyen állásra pályázatot hirdetek. Adóhivatali gyakoronokként az alkalmazható, aki középiskolai érettségi bizonyítvánnyal, vagy ezzel egyenrangú végzettséggel bír.

Az adóhivatali gyakoronokok javadalmazása a középiskolai végzettséghez kötött állami gyakoronoki állások után megállapított mindenkorli javadalmazás. A pályázati kérvények Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir.

Kesztyűk
a megszokott jó minőségben
Schön Sándornál
Alföldi palota

város főtáborához címezve, 1942 évi december hó 31 napjának délelőtt 11 órájáig a városi közigazgatási iktatóhivatalba (város-háza, földszint 5. sz. szoba) adandók be.

Elkésettten beadott, vagy kélsen fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vehetők.

A pályázati kérvényekhez csatolandó okmányokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati tételt illetően a teljes szövegű pályázati hírdetmény nyújt felvilágosítást, mely a Budapesti Közlönyben meg fog jelenni, — azonosítván a pályázati hírdetmény egy teljes szövegű példányát a pályázati határidő tartamára ki van függesztve a városi hírdetmény táblán is. Ezeket kivül tájékoztató szövegű az elnöki ügyosztálynál is, (város-háza, emelet 6. számú szoba) Polgármester.

SPORT

Budapesti tornászok Debrecenben

A MOTESZ keleti kerülete december hó 20-án a Piarista Gimnázium tornacsarnokában Budapest Debrecen utánpótlás tor-

naversenyt rendez. A két város utánpótlás csapatversenyben Budapest és Debrecen legjobb ifjúsági férfi versenyzői vesznek részt. A csapatversenyt, mely egyben egyéni verseny is, minden versenyszámban egy egy szabadonválasztott gyakorlat képezi.

A budapesti tornászok Sánta Lajos testnev. tanár vezetésével szorongatva este érkeznek Debrecenbe.

Kell-e erősíteni a DVSC-nek, vagy sem? — veti fel a kérdést a fővárosi Sporthírlap Megalapítója, hogy a csapat őszi szereplése általános elégedetlenséget keltett, az ötpontos vezetést már nem igen lehet behozni. — Ennek ellenére még mindig gond a csapatösszeállítás, melyet a sikeresnek mondható őszi idényben sem talált meg a vezetőség. A DVSC berkeiben sokan azt hangoztatják, hogy nincs szükség erősítésre, a másik tábor azonban azt vallja, hogy ha a DVSC komoly szerepet akar játszani az NB I-ben, akkor ez a

csapat nem elég erős. Magunk is hangoztatjuk, hogy a DVSC nek különösen támadóerőre meg kell erősítenie, különben mar az osztályozáson könnyen keserves meglepetés érheti. Az erősítést pedig a téli szünetben kell végrehajtani, hogy a tavaszi idényben aztán ne kellessen folyton cserberélni, hanem állandó összeállításban játszon és összekovácsolódhasson a csapat.

A vezetőcsapatok karácsonyi tornája aligha avasul meg, mert a Csepelt annyira elkészerítette a komáromi vereség, hogy pihenőre küldte csapatát.

Bikfalvy, a régi Booskay játékos játszott a békéscsabai Törökvs. támadóerőben a Ferencváros ellen. A Fradi egyébként könnyű győzelme dacára jó véleménnyel van a B. Törökvs-ről, a DVSC egyedüli őszi legyőzöttjéről.

Tátra beteg, a Ferencváros valószínűleg nélküle áll ki a Gamma ellen.

Hajdút tartja a jövő szombatjának a legkiválóbb magyar tornásznak Stadel, a világhírű

nemet tornász. Véleménye szerint jelenleg még Tóth Lajos a legjobb magyar tornász, aki minden szerez egyformán és egyenletesen dolgozik, a jövő szempontjából azonban a legfőbbre hivatott Hajdú, akit másodjára látott és igen sokat fejlődött.

A legjobb vasutas-birkózók. A Vasutas Liga megbízásából a Dunakeszi Magyarorsá SE birkózóversenyt rendezett a legjobb Vasutas birkózó címért. **Eredmények: légsúlyban: 1. Simon János Dunakeszi. 2. Papp Péter Törökvs. 3. Munkacs Szolnoki MAV. Pehelysúlyban: 1. Illés Dunakeszi. 2. Juhász Debrecen. 3. Kiss József Szolnoki MAV. Könyvsúlyban: 1. Kőszegi MAV. 2. Fügedi Miskolci Vasutas 3 Szendrey Elek Szolnoki MAV. Váltósúly: 1. Csomós Dunakeszi. 2. Kecskeméti Miskolc 3. Bagi Szolnok. Középsúlyban: 1. Vasvári Cegléd. 2. Mihályffy Rudolf Debrecen. 3. Lövei Miskolc. Félnehézsúlyban: 1. Tóth Dunakeszi. 2. Gedeon Debrecen. 3. Szalicsnyó Cegléd. Nehézsúly-**

bán: 1. Tarányi Debrecen. 2. Kallócai Miskolc. 3. Kosa Testveriség.

KÖZGAZDASÁG

Fel kell takarmányozni a makktermést. A földművelésügyi miniszter utasította az erdőgazgatóságokat, hívják fel az erdőtulajdonosokat, hogy erdőiknek természetes felújítás alatt nem álló részében a felhasználatlanul maradt makktermést akar a saját, akár pedig idegen sertések makkoltatása útján igyekezzenek hasznosítani. **Debreceni Közgazdasági Címár.** Dr Szalai Ferenc lapszerkesztő kiadásában megjelenő Debreceni Közgazdasági Címár a debreceni vállalatok igazgatóságai, felügyelőbizottsági tagjainak, a kijelölt kereskedőknek, iparosoknak, a debreceni közszállítóknak stb. seregszemléje. A helyi közgazdasági életnek nélkülözhetetlen tájékoztatója.

Debreceni takarmányárak. Búzaszalma 4.20, fejéskáposzta 22.00—24.00.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA
GÁLOCSY legregibb, nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. T: 28-72. 1232 1. 1

ALKALMAZÁST nyer férfi
ONÁLLOAN dolgozó asztalossegéd és tanuló felvétetik, bútóraktár. Kossuth u. 51. 1505 3. 16

JUHÁSZBUNDA varró jelentkezik, Jóna Istvánnál, Kossuth u. 62. szám. 1204

ASZTALOS segédet és tanuló felvezet vegyes munkára, Vangor Antal asztalosmester Kossuth u. 7. 1799

FIATALEMBER bútorüzletbe, jóirással mindenesnek felvétetik. Piac u. 85. Bálint Sándornál. 1798

KOCSIS, bentkosztalt felvétetik, Csapó u. 25. Bálint Sándornál. 1797

JÓMUNKÁS férfi fodrászsegéd felvétetik magas fizetéssel, Fehérvári Széchenyi u. 1788

JÓMUNKÁS fodrászsegéd felvétetik, Eötvös u. 64. (Kárpule fodrász-üzlet). 1000

VEGYES munkára szabósegéd, állandó munkára felvétetik, Obveski A. szabó, Baranyi u. 12. 503

FIATAL segédet, vagy segédilányt felvezet. Pállinkás fűszerüzlet, Páterfia 42-44. 1779

ELJELI örök nyugdíjast felvezetünk. Jelentkezés Hazai Lektor-gyár, Szalkai u. 5. 1774

MINDENES férfi, letöltőnek, szilvízüzembe felvétetik, Szappanos u. 18. 1771

KIFUTÓT, vagy tanuló fiatal, erőset, kerékpár-vezetőt felvezet Szilágyi fűszeres, városi percsi sorompónál 1766

14-15 ÉVES fiú, kifutónak vagy tanuló felvétetik, Nagyvárad u. 15. sz. 1761

KIFUTÓ fiút felvezet, Kuzska borkereskedés, Kossuth u. 25. 1759

ALKALMAZÁST keres férfi
23 EVES eskereztény, textiles kereskedőség leszerelés után elhelyezkedést keres. Cím a kiadóban. 1784

HÁZMESTERI állást keresek, — megbízható fiatal házaspár. Cím a kiadóban. 1781

TISZTESSÉGES józanéletű, becsületes fiatalember 500 P kaucióval üzletvezető, raktárnok, pénzeszedő, kapus vagy ehhez hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 1768

ALKALMAZÁST nyer nő
JÓMUNKÁS hölgyfodrász kisasszony felvétetik, Eötvös u. 64. sz. (Kárpule fodrász üzlet). 999

HÖLGYFODRÁSZ kisasszony és úrifodrászsegéd, állandó munkára beléphet Fenyősiné, Bádogos u. 1. 998

HÖLGYFODRÁSZ segéd kisasszonyt, állandó munkára tanuló fizetéssel felvezet Nagy, Balazár u. 14. 1775

FODRÁSZ kisasszonyt állandó munkára felvezet, ifj. Juhos Antal, Bethlen u. 29. sz. 1763

ÜGYES varrólyukos, azonnal felvezet Kripló Gyuláné, Csapó u. 73. sz. 506

FEHÉRNEMŰ varrás hoz segéd és gomblyukázó leányt felvezet, Kandia u. 6. 1758

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
BEJÁRÓ jó főző mindeneset felvezet cukrászda Kossuth u. 11. 1692

MINDENEST azonnali belépésre felvezet, Simonyi út 24. 1750

FIATAL bejárónő, Ajtó utca 21 szám alá azonnali belépésre felvétetik. 1749 vv.

VENDEGLŐI szakácsnő azonnal felvétetik, Batthyány u. 11. sz. 983

BEJÁRÓNÓT a kora délelőtti órákra azonnal felvezet, Széchenyi u. 6. sz. emelet. 958

BEJÁRÓNÓT azonnali jó bizonyítvánnyal felvezet, Frank, Arany János u. 2. II. em. 1793

BEJÁRÓNÓT felvezet azonnali, esetleg délelőtti, vagy egész napi munkára kóstia, Harsányi, Kút u. 1. 1406

ELMENNÉK házvezetőnek, vagy gondviselőnek, nyugdíjas özvegyasszony vagyok. Bihari telep, Láhner u. 1. 1777

MINDENES bejárónőt keresek, — megbízható fiatal házaspár. Cím a kiadóban. 994

MINDENES bejárónő, kosztalt felvétetik. Jelentkezni jeggyel, Magoss György-tér 24. 995

AJANLAT
KARÁCSONYRA különösen szép ajándékok, kazetták, kölnik, parfümök, puderek, előnyösen a Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 1. (Cimre ügyelni) 1260 12. 25.

TÖRÖTT gramofonlemezért 2 pengő fizetek. Villanykörtécseré 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becsere Pál János szappanosmester. Kőcsel-u. 8. 1737 1. 19

KABATOKAT csináltasson, fordítottasson „Margónál” csinos alakítások vételre. Kandia u. 29. sz. 1937 12. 25

SZÖRMEBUNDÁKAT olesón készít, javít, alakít Kóváry szűcsmester, püspöki-palota. 1232 12. 22

FALL irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papírüzlet, Hunyadi u. 23. 1565 12. 21

HASZNÁLT szörmebundák megvételét, eladását vállalom. Kifakult szörmebundáját új festi Kóváry szűcsmester, Kálmán-tér 19. püspöki palota. 1174 1. 8.

ARANYAT fogaranyat s ezüstöt veszek. Aranyműves munkát vállalom Pollák, Hatvan u. 2. 299 1. 8

ÉRTÉKES vásznait biztos kézzel dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás: felelősséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

LEGOLCSÓBBAN fest, tisztít Weisz keimfestő. Arany János-utca 29. Keresztépület. 1900 vv

HASZNÁLT varrógépet veszek, elad, cserél ifj. Lévai, Kassa út 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 228

MOSDÓSZAPPANT és borotvaszappant előjegyzet: veivök 18-24 köztűt átvehetik. Illatszerek, ajándék kazetták olcsó árban Héthy Elekne illatszertüzletében, Ferenc József út 40. Hangya átjáróban. 989

KARÁCSONYRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antik váriumban, Révész-tér. 742 1. 3.

KARÁCSONYRA lenklőpi, selyem klőpi csipkeszövet anyagok: grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17.

TYUKSZEM vágó szalonom egész nap nyitva, vitéz Sívágó, Simonffy u. 7. telefon: 24-86. 1801

A HARCOLÓ katonák részére képes folyóiratok (Signál, Tempó, Berlin Visszhang stb) 10 darabos csomagolásban 1.50-ért kapható, míg a készlet tart. Kovács hírlapiroda, Piac u. 59. 1786

KERESLET
TÖRT aranyat, ezüstöt, briliánst magas árban veszek, Takács Sándornál, Piac 66. 393 1. 9

ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat, legmagasabb árban veszek, Frankl, Piac u. 73. 1709 3. v

FÉL sertést keresek megvételre. Kandia u. 7. sz. első ajtó 1790

ÉLELMISZER, ITAL
URADALMI téli álló fajtalma nagyban és kicsinyben, egész nap, Rákóczi u. 7. pince. 1475 1. 28

JÓMENEDELŰ fűszerüzlet, áruval és berendezéssel, esetleg lakással. Cím a kiadóban 1795

MINDENFELE téli elálló alma, nagyban* és kicsiben kapható Montezredes u. 14. 1878

TÁRS
ITALMERÉST, étkezdet, vagy kávémerést át vennék, vagy társulnék. Cím a kiadóban, 1769

RÁDIÓ
RÁDIÓT minden típust javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész, Csapó-u. 84. tel.: 32-54. 2. 20. 1534

HANGSZEREK
ZONGORA-HANGOLÁST tizenöt éves kiváló képzettséggel vállalom, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

ZONGORÁT, tangóharmonikát szájharmonikát, hegedűt hangszereket hurokat legolcsóbban árusít, javít Tanczer hangszerkészítőmester Batthyány-u. 1., emelet. 803 1. 6

TASKA gramofont veszek, tánclemezekkel. — Cím a kiadóban. 1760

ZONGORA hangolás Ha lelkiismeretes munkát akar, forduljon bizalommal Gertnerhez. Kút u. 104. szám. 1772

BÚTOR
ANTIK hálóbútor eladó Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv

MINEK a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútór-üzletben Brillné Piac 71 udvarban. 476 12. 39.

CSODASZÉP háló, a ebédők, kombinált szobák, konyhák, rekamé, hosszú zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor raktár. 1505 3. 16

ASZTALOSOK eladó együtt komplett, finom kivitelű valódi palisander ebédők cseresznye háló, fekete ölgý úri-szoba, konyhabútor stb. Cím a kiadóban. 1792

UJ SEZLON, rekamé, s fotelek eladó Homok u. 142. keresztépület. 505

ELADÓ egy igen jókarban levő előszoba berendezés. Megtekinthető dél után 2—fél 4 óráig. — Bethlen u. 40. 504

RÉZÁGY, iratszékény asztalok, szekrények, ládák eladók. Sbestyén — Szent Anna u. 35. 1762

AUTÓ, MOTOR KERÉKPÁR
EGY csehgyártmányú férfi kerékpár eladó — Csapó u. 45. 1780

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG
ÜZLETHELYISÉG azonnali kiadó. Burgundia u. 14. 1807

LAKÁSCSERE
ELCSERLÉNEM 4x4 méteres szobámat kisebb bel is, vagy pincével is, a város bármely részén. Szeremei u. 22. 1776

BÚTOROZOTT SZOBA
KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 6. I. emelet. 987

LEGFÜTÉSEK két személyes szép utcai szoba, elsőrendű ellátással kiadó. Cím a kiadóban. 993

ELVESZETT
ELVESZETT retikül f. hó 15-én este a Bika dísztermében tartott hangversenyen belül feketeselyem béles, sárga csontkeretes szemüveg, zsebkendő s puderdoboz. Becsületes megtaláló szilveszterjén illő jutalom ellenében dr. Leveles Imre ügyvédi irodájában leadni, Hatvan u. 1. sz. 1. kapu, I. em. 1806

ELVESZETT Urbán G. és családja részére szóló élelmiszergyj sötétkék retiküllel Megtaláló mindent megtarthat, csak a jegyeket adja vissza. — Bethlen u. 23. fodrász-üzlet. 1785

VEGYES
DISZNÓOLÉST vállalom helyben, vidéken, tan-nyán. Levelekre válaszlok. Szuhánics Mihály hentessegéd, Jánossy u. 81. szám. 783 12. 31.

ANGORA nyulak remek ketreccel, ebédő bútor s egy bárányal bélelt kábat eladó. Cím a kiadóban. 997

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ
BONCSIZMA, bortálpal, 42-es, jutánvos árban eladó. Csapó u. 26. I. em. Kende. 1803

ELADÓ 43-as bőr és gumicsizma, feketeszövet alm, mesés, ifjúsági olaszvassányok, Magoss Gy. tér. 28. 1796

HASZNÁLT bundák perzsaláb, csikó, seal és macska béles eladó. Kóváry szűcsnél, Püspöki palota 996

KÖZEPES alakra alighasznált fekete öltöny, s szmoking, fekete kabát csikos nadrággal eladó. Balazár u. 5. 1782

FÉRFI öltönyök eladók, Kigyó u. 37. hatodik a. 02

INGÓSÁG VÉTEL
35 LITERES zsírfőződönt keresek megvételre. Cím a kiadóban 1739

MINDENNEMŰ nyulbőrt nagyban és kicsinyben a legmagasabb napi árban veszek. Fonlaka Ferenc, Hatvan u. 29. Görény és rókabört veszek. 1800

KERESEK gyermekszékét, Csapó u. 40 B) 1783

INGÓSÁG ELADÁS
ELADÓ étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való pléchezett mosogató Honvédtemető u. 6. 1530 vv.

ELADÓ perzsaszőnyeg, perzsabunda, csipkefüggöny kis olajfestmények villanylámpák, előszobafal, Miklós u. 19. szám. hatuli. 1791

PORSZIVÓGÉP, kályhához hamutálca, ebédő kredenc eladó. Rothermere u. 45. (hátsó lakás). Megtekinthető 10 óráig. 991

KÉT személyes úrifodrász berendezés eladó. Bethlen u. 29. 1764

WESTMINSTERI álló óra eladó. Batthyány u. 5. utcai lakás. 992

GAZD. ESZKÖZÖK
KÁPOSZTÁS kádak, só zódézsák eladók. Ugyan ott javítások gyorsan készülnek, Nap u. 4. 1794

ELADÓ HÁZ
ELADÓ Gólya u. 15. sz. ház, három lakással, istállóval, kocsiszinnel, s beköltözhető lakással 1789

HAVITÖRLESZTÉSRE eladó beköltözhető szoba konyha, nagyalomnál, garanciaival, biztos fizetőnek. Cím a kiadóban. 1778

ELADÓ házastelek, Vargakert, Legányi u. 31. szám alatti 3 egy-szoba, konyha, spájz kis pince, gyümölcsös és jó ivóvíz csapás kút az udvaron, melléképületekkel, elköltözés végett eladó. Értekezni a helyszínen is lehet. 1770

ELADÓ 3 éves, Tegez u. 54. számú, azonnal beköltözhető ház, 2600 pengőért, valamint a Balaton u. 70 számú ház, — 1000 négyzetögl földdel. Értekezni hétköznap Károly Ferenc József út 14. Kálmánchelyi ratelepen vasárnap a helyszínen. 3+

ELADÓ HÁZHELY
HÁZHELY eladó Hajdú szoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az állomás közelében, hatszáz négyzetögl. Szurmay u. 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyzetögl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón. Rákóczi u. 74. 1675 vv

ELADÓ FÖLD
15 HOLD prima fekete föld Hajdúszoboszlón eladó. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 537 vv

ELADÓ ÁLLATOK
ELADÓ egy darab mangalica sertés, ártány, 19 hónapos, Déli-sor 29. 1716

LIBA kereszterzt meg-nak, vagy hízó liba beszerezhető Kossulu u. 63. 1803

Szerkesztésért felelős PÁLFI JOZSEF
Kiadásért felelős (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NEMZETI KÖNYV- és LAPKIADÓ KISZERVNYTÁRSASÁG
Feloldás nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY